DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXV Kaina 25 c. ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 28, 1981 Nr. 277

LKB KRONIKA NR. 48

Įgaliotinio pamokslai tikinčiųjų atstovams

(Tęsinys)

2. Šių metų vasario — balandžio mėnesiais įgaliotinis pravedė Respublikos rajonų centruose vadinamuosius "seminarus" bažnytinių komitetų nariams. Čia jis ardė Katalikų Bažnyčios hierarchinę santvarką, liepdamas komitetų nariams nušalinti klebonus nuo bažnyčios ir jos reikalų administravimo, daugybės svarbių klebono pareigų vykdymo: vadovauti visam bažnytiniam, liturginiam — sakramentiniam gyvenimui (organizuoti procesijas, chorus, burti prie altoriaus adoruotojus, įtraukiant ne tik suaugusius, bet ir jaunimą, vaikus, kviesti kunigus į atlaidus ir t. t.), katekizuoti vaikus, net kateketinius pamokslus sakyti. Tai aiškus kišimasis į grynai kanonišką, sakramentinę — liturginę ir pastoracinę Bažnyčios veiklą, turint tikslą ją sunaikinti. Tikintieji, kunigai ir mes, dekanai, norėdami likti ištikimi Bažnyčiai, jokiu būdu su tuo negalime sutikti. Norėdami gyventi vienybėje su Kristaus Bažnyčia ir vykdyti jos pagrindinę misiją, mes privalome laikytis esminių jos įstatymų (kanonų); priešingu atveju mes išduotume Bažnyčią.

Todėl mes, dekanai, anksčiau išdėstytų faktų akivaizdoje, esame priversti pareikšti protestą prieš minėtą įgaliotinio veiklą ir pareiškiame, kad ateityje nebegalėsime dalyvauti jo rengiamuose su dekanais susitikimuose, kur įgaliotinis reiškiasi ne kaip tarpininkas tarp Valstybės ir Bažnyčios, o kaip kovotojas ateistas, griaunantis Katalikų Bažnyčią.

1981 m. balandžio 16 d.

Kun. J. Gedvilas, kun. P. Paišis, kun. Alf. Lukoševičius, kun. dr. P. Puzaras, kan. F. Valaitis, kan. K. Gaščiūnas, kun. A. Milerius, kun. A. Striukis, kan. J. Grubliauskas, kan. J. Valaitis, kun. T. Poška.

Po šiuo pareiškimu nepasirašė dekanai: prel. Br. Barauskas, kun. B. Talaišis ir kun. St. Ilinčius.

Kiek vėliau du dekanai — kan. J. Grubliauskas ir kan. F. Valaitis — savo parašus atšaukė.

Gegužės 12 d. Telšių raj. vykdomajame komitete įvykusiame seminare dalyvavo tik penki dekanai. Su tais, kurie susitikime nedalyvavo, įgaliotinis Anilionis sakėsi kalbėsiąs atskirai.

RAŠO KUNIGŲ TARYBOS
Lietuvos Komunistų partijos
centro komitetui Lietuvos TSR
Aukščiausios tarybos prezidiumui
Lietuvos TSR Ministrų tarybai
Nuorašai: Lietuvos vyskupams
ir vyskupijų valdytojams
Pareiškimas

Šių metų vasario — balandžio mėnesiais Lietuvos TSR rajonų centruose buvo pravesta akcija prieš bažnytinę hierarchiją. Šiai akcijai vadovavo Religijų Reikalų Tarybos įgaliotinis Lietuvos TSR Petras Anilionis.

Mes, Lietuvos R. Katalikų Bažnyčios Vyskupijų Kunigų Tarybų nariai, dvasiškijos rinktieji atstovai, randame būtina pareikšti štai ką:

1. Katalikų Bažnyčia yra Viešpaties Jėzaus Kristaus įsteigta. Jos santvarka hierarchinė. Bažnyčios Galva yra Romos Popiežius — Šv. Petro įpėdinis. Popiežiui valdyti Bažnyčią padeda vyskupai, apaštalų įpėdiniai. Vyskupams padeda kunigai. Vyskupai parapijoms vadovauti skiria kunigus, kurie vadinasi klebonais. Klebonai duoda vyskupui priesaiką, kad bus rūpestingi parapijos ir jos bažnyčios administratoriai. O komitetai renkami iš tikinčiųjų Bažnyčios reikalui. Komitetams vadovauja klebonas arba jo pareigas einantis kunigas. Komitetas negali veikti be klebono, priešingu atveju užsitraukia bažnytines bausmes.

(Bus daugiau)

Padėkos dieną prezidentas Reaganas ir jo žmona Nancy praleido savo rančoje Santa Barbara, Kalifornijoje.

Krikščioniškos Europos šaknys

Du lietuviai — kunigas prof. Paulius Rabikauskas ir Stasys Lozoraitis, jr. — dalyvavo lapkričio pradžioje Romoje įvykusioje tarptautinėje studijų savaitėje — pokalbiuose — tema "Bendros krikščioniškos Europos tautų šaknys". Popiežiško Grigaliaus universiteto Romoje profesorius kunigas Rabikauskas, dalyvaudamas istorikų grupėje, pateikė pranešimą tema "Lietuva tarp Vakarų ir Rytų viduramžių laikotarpyje". Lietuvos atstovas prie Šventojo Sosto Stasys Lozoraitis, jr., dalyvaudamas studijų grupėje "Bažnyčia, tauta, valstybė", kalbėjo tema: "Krikščionybė Lietuvoje, kaip religinių, civilinių bei kultūrinių vertybių šaltinis ir konfliktų proga".

Šiuose moksliniuose pokalbiuose, kuriuos surengė Laterano universitetas Romoje drauge su Liublino katalikų universitetu Lenkijoje, dalyvavo apie 200 mokslo bei kultūros asmenybių daugiausia iš Rytų ir Vidurio Europos kraštų.

Iširo arabų vadų konferencija

Fez. — Arabų Lygos valstybių galvų konferencija buvo formaliai atidaryta, tačiau tęsėsi tik 5 valandas. Maroko karalius konferenciją atidėjo, nes iš 21 valstybės tik 14 atsiuntė savo vadus. Radikaliosios arabų šalys buvo atstovaujamos ministerių. Boikotą sukėlė Saudi Arabijos pasiūlytas taikos su Izraeliu planas, kuriame, nors ir neaiškiais žodžiais, išreiškiamas Izraelio valstybės pripažinimas.

Naujas prefektas

Roma. —Popiežius Jonas Paulius II-sis priėmė Jugoslavijos kardinolo Franjo Seper, 76 metų, atsistatydinimą iš Tikėjimo doktrinos kongregacijos prefekto pareigų. Nauju prefektu popiežius paskyrė Vakarų Vokietijos kardinolą, Miuncheno arkivyskupą Joseph Ratzingerį, 54 metų amžiaus.

Namur šventovę ir naktiniu maldos budėjimu Namur kunigų seminarijoje.

Invalidų draugija

Belgijos katalikų invalidų draugija šiais metais mini savo įsisteigimo dvidešimtmetį. Šia proga draugijos nariai ir bendradarbiai surengė masinį maldos sąskrydį Heer sur Heuse vietovėje, kur šventas Mišias po atviru dangumi aukojo Namur vyskupas.

Paleido kalinius

Kairas. — Egipto prezidentas Mubarak paleido iš kalėjimų 31 politinį kalinį. Jų tarpe daug žinomų egiptiečių, politinių partijų veikėjų, spaudos redaktorių. Jie gyrė naująjį prezidentą, kuris tvirtai žengiąs į demokratinę santvarką.

Padėtis Lenkijoje

Varšuva. — Lenkijoje dar plečiasi universitetų studentų ir gimnazistų streikai. Chorzove ir Plocke policija suėmė 25 profesinių sąjungų veikėjus, kurie klijavo ant sienų valdžios neleistus plakatus. "Solidarumo" veikėjai skundžiasi, kad devyni suimtieji dar laikomi daboklėje, kiti buvę policininkų mušami, stumdomi.

Prezidentas Reaganas iš savo atostogų vietovės paskelbė, kad Lenkijai paskirta 30 mil. dol. vertės parama maisto produktais. Šiais metais Amerika paskyrė Lenkijos paramai jau 820 mil. dol.

Penktadienį Varšuvoje prasidėjo komunistų partijos centro komiteto sesija, kuri svarstys ekonominius ir politinius šalies sunkumus.

Prasideda derybos

Ženeva. —Šveicarijon atvyko JAV delegacija su Paul Nitze priešaky, kuri pradės su sovietų atstovais nusiginklavimo derybas. V. Vokietijos kancleris Schmidt pareiškė spaudai, kad, jo nuomone, abi pusės: Amerika ir Sovietų Sąjunga nuoširdžiai nori atominių ginklų apribojimo. Blogiausia, kad abi pusės propagandiniais sumetimais naudoja įvairius neparemtus statistinius duomenis. Amerika norinti įtikinti pasaulį, kad ji silpna, o Sovietų Sąjunga —daug stipresnė. Sovietai bando išpūsti Amerikos jėgas ir kiek galima sumažinti savo. Visas tas skaitlines reikėtų išmesti į šiukšlių dėžę ir pradėti derėtis iš naujo, pasakė kancleris.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Samdytų baltų kareivių būrys bandė nuversti Seychellų valdžią, tačiau nepavyko. Pagrobę keleivinį lėktuvą, 44 pabėgo į Pietų Afriką, kur buvo suimti. Kitus gaudo Seychellų policija. Spėjama, kad būrį nusamdė nuverstas tų salų prezidentas Mancham.

— Šiaurinėj Airijoj sprogo airių respublikonų armijos padėta bomba, sužeidusi 7 britų kareivius, du sunkiai. Sprogimas Hamburge prie britų konsulato ir britų kariuomenės bazėje netoli Hanoverio, Vak. Vokietijoje, sužeidė vieną britą.

—Vyriausybė maisto ir vaistų administracija leido gaminti ir naudoti naują vaistą, kuris būsiąs labai veiksmingas prieš širdies priepuolius. Kasmet Amerikoje atakuojama 350,000 žmonių. Iš jų apie 50,000 gauna antrąsias atakas po kelerių metų. Naujasis vaistas timolol padėsiąs išvengti antrųjų atakų.

—Kenijos sostinėje tariasi prezidentai tų valstybių, kurios pažadėjo atsiųsti kareivių į Čado respubliką.

— Izraelyje, netoli Haifos pradėjo sproginėti amunicijos sandėliai. Palestinos kovotojų grupės skelbia padėjusios bombą, tačiau Izraelis paskelbė, kad tai nelaimingas atsitikimas. Vienas 17 metų vyras žuvo. Daug namų teko ištuštinti.

— Ispanijos senatas patvirtino valdžios nutarimą įjungti Ispaniją į Nato.

—V .Vokietijoje 26 metų moteris pagimdė šešis kūdikius. Vienas mirė.

— Iranas paskelbė, kad Gorgane ir Ahvaze sušaudyta 13 valdžios priešų.

— Izraelio premjeras Beginas, pargriuvęs savo bute, sulaužė kairės kojos šlaunies kaulą.

—Audroje Atlanto vandenyne nuskendo Vakarų Vokietijos prekinis laivas, dingo 24 jūreiviai. Nelaimė įvyko netoli Bermudos. Prie Kanados vienas laivas suskilo į dvi dalis, įgula buvo išgelbėta.

— Maskvos disidentų žiniomis, bado streiką paskelbęs akademikas Sacharovas blogai jaučiasi, smarkiai kosti.

— Kinijos žinių agentūra pasmerkė Amerikos planus parduoti Taivanui lėktuvų ir kitų ginklų. Tai bus kišimasis į Kinijos vidaus reikalus, rašo kinų agentūra.

KATALIKAI PASAULYJE

Vokiečių parama

Lotynų Amerikos kraštų vyskupan pasiuntė padėkos laišką Vakarų Vokietijos vyskupų konferencijai už vokiečių katalikų pastoviai teikiamą materialinę ir dvasinę pagalbą Lotynų Amerikos Bažnyčiom. Per pastaruosius dvidešimtį metų vokiečių katalikų organizacijos "Adveniat" suteikta pagalba Lotynų Amerikos Bažnyčiom siekia vieną milijardą ir tris šimtus milijonų vokiečių markių. Gautas lėšas Lotynų Amerikos vyskupai panaudojo religiniam auklėjimui ir pasauliečių apaštalavimo veiklai finansuoti, religijos mokytojų parengimui ir socialinės komunikacijos priemonėm, naujų bažnyčių ir koplyčių statybai, įvairiem socialiniam projektui įgyvendinti per katalikiškąsias organizacijas.

Popiežiaus diena

Popiežius Jonas Paulius II-sis pirmadienį audiencijoje priėmė keturis Dramblio Kaulo Kranto respublikos afrikiečius vyskupus, atvykusius į Vatikaną su oficialiu "ad limina" vizitu. Be to, Šventasis Tėvas, atskirose audiencijose taip pat priėmė du iš Rumunijos atvykusius vyskupus — Alba Julia vyskupą Jakab ir jo pagelbininką vyskupą Balin, ir Korėjos respublikos prezidento nepaparastąjį pasiuntinį generolą Woo. Antradienį Šventasis Tėvas Siksto koplyčioje aukojo šventas Mišias už šiais metais mirusius du kardinolus — italą kardinolą Vagnozzi ir Lenkijos katalikų Bažnyčios primą kardinolą Višinskį.

Tėvo vaidmuo

"Tėvo vaidmuo krikščioniškoje šeimoje", — šia tema Fatimoje, Portugalijoje, spalio 9 - 15 dienomis vyko katalikų vyrų tarptautinės federacijos visuotinis suvažiavimas. Suvažiavimui parinktoji tema siejasi su paskutiniojo Pasaulio Vyskupų Sinodo svarstytąją temą apie krikščioniškosios šeimos uždavinius šiuolaikiniame pasaulyje. Tarptautinė katalikų vyrų federacija tuo būdu siekia konkrečiai prisidėti prie Bažnyčios mokslo apie šeimą platinimo.

Šv. Vincento sukaktis

Šiais metais sueina keturi šimtai metų nuo švento Vincento pauliečio gimimo. Belgijoje veikiantis švento Vincento pauliečio vardo jaunimo sąjūdis šią sukaktį atžymėjo liturginėmis pamaldomis, maldos kelione pėsčiomis į

EUROPOS RINKOS VADŲ POSĖDŽIAI

Svarstomi Rinkos biudžeto klausimai

Londonas. — Europos Rinkos valstybių vadų konferencija Londone svarsto savo 10 valstybių metinį biudžetą, kuris siekia 25 bil. dol. Dviejų dienų konferencijoje paliečiami ir užsienio politikos klausimai. Vakarų Vokietijos kancleris Schmidtas papasako jo įspūdžius iš savo pasimatymų su Sovietų Sąjungos prezidentu Brežnevu.

Europos Rinkoje jau kuris laikas vyksta derybos dėl atskirų narių įnašų į Rinkos biudžetą. Britanija ir V. Vokietija, paprastai, skundžiasi dėl joms uždėtų aukštų žemės ūkio subsidijų mokesčių. Abi privalo sumokėti į iždą daugiau lėšų, negu iš jo gauna subsidijų pavidalu. Tik 3 nuoš. Britanijos gyventojų yra ūkininkai, britams nuolat tenka importuoti maisto produktus, už juos, pagal Rinkos sistemą, brangiai mokant. V. Vokietijoje ūkininkai sudaro tik 6 nuoš. gyventojų, ir vokiečiams ūkių produktų subsidijavimas labai brangiai kainuoja. Per paskutinius dvejus metus britai į Rinkos kasą sumokėjo 800 mil. dol. daugiau, negu iš jos gavo. Vokiečių mokėjimai buvo aukštesni. Iš šios sistemos daugiau naudos turi Italija ir Prancūzija. Suvažiavime savo nusiskundimus vėl pakartojo britų premjerė Margaret Thatcher ir vokiečių kancleris Helmut Schmidt. Jiedu reikalavo proporcingiau paskirstyti biudžeto naštą.

Paskutiniu metu Europos Rinka pasidarė aktyvesnė tarptautiniuose politikos klausimuose. Buvo aptartas Viduriniųjų Rytų taikos planas, vyko pasitarimai dėl Sinajaus taikos kariuomenės sudarymo. Valstybių vadai tarėsi dėl Afganistano, Lenkijos padėties. Tačiau svarbiausias suvažiavimo tikslas buvo finansiniai klausimai. Ekonominė padėtis nedžiugina. Spalio mėnesio statistika parodė, kad bedarbių nuošimčiai nemažėja, bet — didėja. Bendras Rinkos šalių bedarbių nuošimtis yra 8.5 nuoš., kada pernai tuo pačiu metu bedarbių buvo 6.5 nuoš. Belgijoje bedarbių yra 12.7 nuoš., V. Vokietijoje — 5.2 nuoš. Olandijoje — 8.2 nuoš. Geriausia padėtis yra Liuksenberge, kuris turi 1.1 nuoš. bedarbių. Britanijoje bedarbių yra 11.5 nuoš. Italijoje 9.1 nuoš., Danijoje 8.2 nuoš., Airijoje — 10.6 nuoš.

Pirmą kartą Rinkos vadų suvažiavime dalyvavo naujas Graikijos premjeras Andreas Papandreaou. Jis išreiškė savo abejones, ar Graikija pasiliks Rinkos organizacijoje, tačiau nurodė, kad praeis kiek laiko, kol graikai padarys tvirtą sprendimą dėl priklausymo sąlygų.

Nelengvas partneris

Washingtonas. — Izraelio užsienio reikalų ministeris Shamir pradėjo pasitarimus su valstybės sekretorium Haigu. Sakoma, kad Haigas labai nusivylė tuo, kad Izraelis nepriima Britanijos, Prancūzijos, Olandijos ir Italijos pasiūlytų kareivių Sinajaus taikos priežiūros kariuomenei. Amerikai buvo nelengva prikalbinti sąjungininkus atsiųsti dalinius į Sinajų, o kada pavyko, Izraelis pasiskubino pareikšti savo nepasitenkinimą. Sekmadienį šį Sinajaus dalinių klausimą svarstys specialus Izraelio kabineto posėdis. Patruliavimą Sinajaus dykumoje numatė Camp David sutartis. Izraelis nesutinka su europiečių daliniais todėl, kad jų vyriausybės reikalauja į taikos derybas įtraukti palestiniečius.

Izraelio ministeris Shamir išreiškė nusivylimą ir Amerikos siūlomu "strateginio bendradarbiavimo" planu. Amerika buvo susitarusi su premjeru Beginu bendradarbiauti karinėje srityje. Izraelis laukė, kad JAV atsiųs į Izraelį tankų, teiks Izraeliui savo erdvės satelitų žvalgybos žinių, ruoš bendrus karinius manevrus, o Amerika dabar paskelbė, kad Izraelyje bus laikomi kariuomenei reikalingi vaistai ir kitos medicinos medžiagos.

Kremliaus svečias

Maskva. —Sovietų Sąjungoje lankosi Nikaragvos gynybos ministeris Humberto Ortega Saavedra, kurį Kremliuje priėmė politbiuro narys Konstantinas Černenko.

JAV žvalgybos žiniomis, Kuba šiais metais gavo daug naujų sovietų ginklų, jų tarpe 17 Mig — 21 naikintuvų. Bijoma, kad senuosius savo lėktuvus Kuba perleis Nikaragvai, kurios lakūnai jau mokosi Kuboje skraidyti sovietų Migais. JAV vyriausybėje jau svarstoma, kaip izoliuoti Nikaragvą ir jos eksportuojamą revoliuciją į kaimynines Centro Amerikos šalis.

Pasiūlė paramą Irano opozicijai

Bagdadas — Irako prezidentas Husseinas savo kalboje Irako parlamente pasiūlė savo valstybės pagalbą visiems iraniečiams, kurie siekia nuversti Irano dvasininkų vyriausybę su ajatola Khomeiniu priešaky. Arabų šalyse manoma, kad šis pasiūlymas daromas į Paryžių pabėgusiam buvusiam Irano prezidentui Bani Sadrui ir kairiųjų "liaudies kovotojų" vadui Rajaviui. Anksčiau buvo žinių, kad Irakas remia lėšomis buv. Irano premjerą Bachtiarą. Daug jo šalininkų rado prieglaudą kaimyniniame Irake.

Irako prezidentas pasigyrė, kad Irakas šiandien yra daug stipresnis, negu buvo karo su Iranu pradžioje, 1980 m. rugsėjo 22 d. Kariuomenė šiuo metu turinti daugiau tankų ir artilerijos pabūklų.

Laimėjo rinkimus

Londonas. — Britanijos parlamento pagalbiniuose rinkimuose, mirus vienam parlamento nariui, labai gerai pasirodė naujos socialdemokratų partijos viena iš steigėjų Shirley Williams. Kandidatuodama savo konservatyviomis pažiūromis pagarsėjusiam rajone, Crosby mieste, netoli Liverpoolio, ji gavo 49.1 nuoš., o darbiečių kandidatas surinko tik 12 nuoš.

KALENDORIUS

Lapkričio 28 d.: Sostenas, Maura, Rimgaudas, Vakarė.

Lapkričio 29 d.: Saturninas, Iluminata, Daujotas, Vėla.

Lapkričio 30 d.: Andriejus Ap., Justina, Sapgardas, Linksmuolė.

Saulė teka 6:54, leidžiasi 4:22.

ORAS

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 40 l., naktį 25 laipsniai.

Iš Ateitininkų gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 6522 So. Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

JAUNIEMS REIKIA ATEITIES IR PRANAŠŲ

Žodis MAS kursantams Putname

Kai tiek jaunystės šioje salėje, kaip aš galėčiau kalbėti apie praeitį. Jaunystei priklauso ateitis — jai reikia pranašų. Bet aš esu matematikas, o matematinės „pranašystės", vadinamos ekstrapoliacija, visada atsiremia į praeitį. Leiskit paminėti vieną epizodą ir iš mano praeities.

Kai buvau dar ne per senas ir dirbau Tennessee universitete, mano kolega industrinės inžinerijos profesorius kartą pasigyrė:

— Savo studentams pateikiau tik vieną egzaminų klausimą: ką tu išmokai per šį semestrą apie gamybos įmonių vadovavimą? Studentai prirašė daug įmantrybių, o aš visiems parašiau po F arba D. Išskyrus vieną studentą, kuris gavo B. Kodėl? Jo atsakymas buvo labai trumpas: Nieko neišmokau!

— Tai kodėl jam neparašėt A? — paklausiau.

— Būčiau parašęs A, jei jis būtų atsakęs: „Ničnieko neišmokai" — atšovė kolega.

Jūs kalbėjote šiuose kursuose apie vadovavimą, ar ką išmokot? Mokyklose ir iš knygų neišmoksit. Tam reikia atskiro laiko ir dėmesio. Iš knygų ir kursuose galim išmokti tik kaip mokytis iš patirties, ką įžiūrėti organizaciniame gyvenime ir kaip atsiliepti į savo draugų ieškojimus,džiaugsmą, darbą ir nuovargį. Norėčiau, kad iš šių dienų, pilnų paskaitų, diskusijų, dainų ir džiaugsmo, jūs parsivežtumėte namo ne vien žinias ir įspūdžius. Pasidarykite grįžę žiūronus, pro kuriuos karts nuo karto pažiūrėkite į rytojaus dieną. Kodėl? Vadovavimas yra žengimas į ateitį, naujų kelių ieškojimas, kurių nebuvo praeity, dar nėra ir kurių todėl negalime išmokti.

Nieko nėra labiau jaunatviška, kaip žvilgsnis į ateitį. Jauni mes mokomės, ruošiamės ateičiai. Susirandam draugus, kad nebūtume vieni. Mūsų svajonės, planai ir lūkesčiai pilni ateities vaizdų. Ne savaitgalio pramogai skirti ir šie kursai. Jie tik paskata ieškoti ateities, nes ateity yra pavasaris ir žiedai, mūsų gyvenimas, darbai ir ilgesys.

Kodėl mums svarbi ateitis? Labai paprastai — todėl, kad mes žmonės. Šunytis nevizgina uodegos prie durų, kad šeimininkas tuoj sugrįš. Nečiulba ir paukščiukas sušlapęs lietuje, pamatęs saulės spindulį. Jis laukia kol išdžius, kol sušils — ir tada gieda. O mes daug labiau džiaugiamės laukdami žadėtos Kalėdų dovanos, negu ją gavę. Šunyčiui ir paukščiui užtenka būti patenkintais, o mes norime būti laimingi, o laimė yra ieškojimas. Ji yra lenktynės ir laimėjimas — greitesnis bėgimas ir naujas laimėjimas. Galim laimėti rekordą, bet ar tada jau nieko nebenorime? Argi mes nesitengiam sumušti savo pačių rekordus — bėgti greičiau, iššokti aukščiau, daugiau taškų laimėti krepšinio rungtynėse?

Tai, ką mes gauname ir ką pasiekiame, mus džiugina, kaip įrodymas, kad esame savo tėvų mylimi, kad mūsų pastangos sėkmingos. Tačiau mūsų laimė slypi ieškojime: siekiant didesnės meilės, geresnės sėkmės — vis pirmyn, vis į ateitį.

Trumpam mes galime užsimiršti praeinančio pasitenkinimo kutenami. Bet tuoj pasijuntame dar labiau nelaimingi, nes pasitenkinimai supančioja mūsų jėgas bėgti į ateitį ir ieškoti nesurandamos laimės.

Dėkokime Dievui, kad galime pagauti tik trumpas laimės kibirkštėles, tik jos blykstelėjimus. Jeigu mes iš tikro rastume laimę, kur tada bebėgtume?

Kasgi yra laimė? Kažkas nesurandamo! Tikrai. Laimė nėra turtas, nes jis surandamas. Laimė nėra garbė, nes garbė pasiekiama. Laimė yra mūsų sielos ilgesys, laimė yra didesnis ateities rekordas, aukštesnis šuolis, geresnis pasaulis. Laimė yra ateitis! Kaip vykusiai mūsų organizacijos steigėjai parinko vardą šiam mūsų sąjūdžiui!

Kas ilgisi, tas ieško savo ilgesio sapno. Jūsų dalyvavimas šiuose kursuose rodo, kad jūs ieškote geresnių būdų žengti į ateitį. Nuoširdžiai linkiu, kad šių trijų puikių dienų įspūdžiai padėtų jums dar labiau ilgėtis ateities ir joje ieškoti savo laimės — ieškoti ir ieškoti ir niekad nerasti, visa naujinti Kristuje ir kasdieną rasti kas dar neatnaujinta, kas reikalinga jūsų dėmesio, darbo ir aukos. Šių dalykų ieškojimas ateityje yra tikroji vadovavimo mokykla. Mes atsinaujinsim, atnaujinsim ir vadovausim atsinaujinime tik ieškodami laimės — ne tik šiandien, šią savaitę ir šiais metais, bet per visą ateitį, atiduodami save ne šios dienos džiaugsmui, bet ateities aiškojimui. Jos ieškodami mes surandame save ir gyvenimo prasmę, kuriai verta paskirti visas savo svajones ir ilgesį, laimėjimus ir nusivylimą, nes be jos gyvenimas būtų tik slegianti našta.

Dr. Č. Masaitis

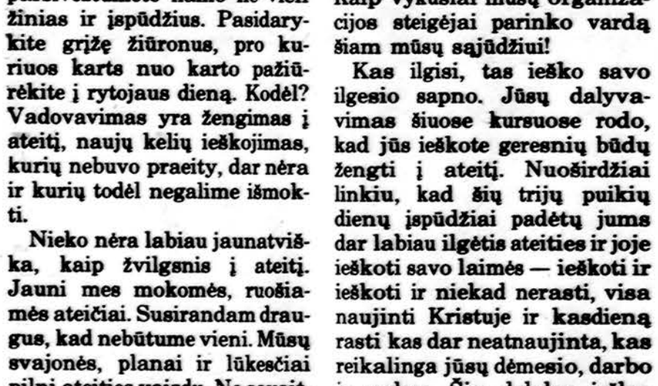

Ateitininkai susirinkę kalbasi savo kuopos reikalais.

Nuotr. Algio Sodonio

Dalis Vytauto Mačernio kuopos susirinkime spalio 25 d., Vista, Calif. Pirmoj eilėj iš kairės: Vilija Kontrimaitė, Milda Palubinskaitė, Ginta Palubinskaitė ir Dalytė Trotmanaitė; antroj eilėj: Rima Navickaitė, Tauras Radvenis ir Gailė Radvenytė.

ĮDOMI IŠKYLA

Kas nebuvot, liūdėkite! Nes Los Angeles Vytauto Mačernio moksleivių ateitininkų kuopos trečias susirinkimas buvo neužmirštinas! Planavom spalio 24 ir 25 dienomis praleisti savaitgalį Vista, California, pas p. Brazdžionius, kur nakvotume, keltume "Inauguracinį" balių naujai valdybai ir sekančią dieną turėtume susirinkimą.

Spalio 24 d., šeštadieninei mokyklai pasibaigus, Živilė ir Daiva Tomkutės, Rima Navickaitė, Ginta ir Matilda Palubinskaitės, Tauras ir Gailė Radveniai, Vilija Kontrimaitė, Dalytė Trotmanaitė, ir jaunis Aidas Palubinskas, sumetę savo lagaminus, miegmaišius ir mėgiamiausius skanumynus pirmininkės Gintos Palubinskaitės autobusiukan, visi, gerai nusiteikę, skubėjo susėsti į likusias vietas. Pradėjom kelionę į Vistą.

Pakeliui, išleidę Aidą pas p. Palubinskus, (ir ten surinkę daugiau miegmaišių), vėl išvažiavom. Netoli pavažiavę sustojom. Šį kartą Mission Viejo prie Wendy's, kur nusipirkom ledų ir priėmėm Liną Kontrimaitę kartu važiuoti. Buvo tiek daug linksmo triukšmo, kad nustebau, kaip Ginta galėjo koncentruotis važiavimui ir dalyvauti linksmume.

Linksmai juokaudami nė nepajutome, kaip atsiradome p. Brazdžionių gražiuose namuose. Išlipę iš mašinos ir pasisveikinę su p. Brazdžioniene, sunešėm savo daiktus į Dalytės kambarį. Buvom pavaišinti skaniai iškeptu kalakutu ir kitais puikiai paruoštais valgiais. Apžiūrėjome p. Brazdžionių Dalytės tėvukų sodą. Gyvenantiems miestuose, šis kiemas atrodė kaip ūkis.Džiaugėmės atradę arbūzus, valgėm tangerinus, gaudėme žąsis ir ar.is, bandėme sugauti ir palaikyti jaunus višč iukus. Ten būtume galėję žaisti ištisą popietę, bet turėjome važiuoti į parduotuvę nusipirkti daugiau filmų.

Prieš įeidami parduotuvėn, nutarėme kalbėtis tik lietuviškai. Vaikštinėjom linksmai kalbėdamiesi, juokaudami. Ne vienas žmogus į mus susidomėjusiai pažvelgė! Kai kurie žmonės klausė, iš kur esame, džiaugėsi, kad mokame kitą kalbą. Nusipirkę filmų, nuėjome į kitą krautuvėlę nusipirkti riestainių. Čia sutikome labai nemalonų padavėją. Tik po ilgų ginčų gavome nusipirkti pyragėlius, kurių norėjom. Grįžtant prie automobilio, kelios mūsų merginos panoro šokti Lenciūgėlį, bet bailus Tauras pabėgo ir paliko mus vienas šokti. Dainuodami, važiavome atgal į Dalytės namus.

Grįžę radome Kovą Palubinską, atvažiavusį prisidėti prie mūsų ir palaikyti Taurui kompaniją.

Dalytė mums papasakojo apie keistus įvykius, įvykusius šioje apylinkėje. Pradėjome žaisti "slėptis". Susiskirstėme komandomis ir bėgom slėptis, kol Tauras ir Kovas skaičiavo. Buvo tylu... bet netrukus pasigirdo žingsniai sausoje žolėje, atrastųjų klyksmai, greitas bėgimas. Lina, Vilija, Dalytė, Daiva, Gailė ir aš buvom pagautos ir padėjome Kovui ir Taurui ieškoti Živilės, Gintos ir Rimos, kurios buvo labai gerai pasislėpusios. Apžiūrėję visus sodo kampus, beveik pasidavėme. Jūsų drąsi korespondentė nutarė išgelbėti vakarą ir nueiti į tolimiausią vietą kieme, kur dar niekas nebuvo žiūrėjęs. Galvodama, kad Vilija žingsniavo iš paskos, bridau per žoles. Bet Vilija nenorėjo eiti į tą tamsią, baugią vietą; nieko nesakius, leido eiti man vienai. Drąsiai žengiau tolyn. Pagaliau, lauko tolimiausiam krašte išvydau tamsų pavidalą. "Aha", pagalvojau, "aš jas radau!". Tyliai prie "jų" priėjau. Pavidalas nejudėjo. Buvo tamsu. Vos galėjau tolumoje girdėti kitų balsus. Baugios pasakos pynėsi mintyse; tuo momentu buvau tikra, kad tai buvo ne draugės, o grabas su lavonu. Surikau, ir pasileidau bėgti per sausą žolę, kuri dabar atrodė ilgesnė negu anksčiau. Nurimau tik priartėjusi prie kitų. Draugai netikėjo mano pasakojimu. Buvo labai tamsu ir visų vaizduotės gyvai veikė. Nutarėme visi kartu nueiti "patikrinti", ar tikrai nebuvo grabo.... Gailė ir Daiva parūpino žibintą. Rankomis susikabinę keliavome į tą vietą. Spėkit kas buvo tas pavidalas? Akmenys! Taip akmenys, Susigėdau. Visi juokėsi kratydami galvas. Apsikabinę sugrįžom į namą.

Visiems jau užteko žaidimų. Nutarėme pradėti savo balių. Išdėjome skanumynus, įjungėm muziką. Niekam nenorint šokti, pradėjom žaisti "Teisybę". Bežaisdami sužinojom apie dalykus kuriuos norėjom žinot, bet anksčiau nedrįsom klausti. Atsigulėm vėlai. Buvome pavargę nuo bėgiojimo ir juoko.

Ryte turėjom prisiversti keltis. Tinginiavome, fotografavomės ir pusryčiams valgėme ledus. Gaila, kad Tauras ir Gailė turėjo anksti išvažiuoti. Mūsų globėja Marytė Sandanavičiūtė - Newsom atvažiavo, kad galėtų kartu su mumis dalyvauti Mišiose ir susirinkime. Aplankėme artimą bažnyčią, kuri mums labai patiko. Grįžę pietavome ir ruošėmės susirinkimui.

Šio susirinkimo prelegentė buvo p. Gedminienė. Jos tema buvo, "Dievas mūsų draugas". Buvo labai įdomi paskaita ir diskusijos. Mes visi iš jų pasisėmėme daug gerų minčių.

Po susirinkimo, susidėjome daiktus, padėkojome p. Brazdžionienei ir Dalytei už svetingumą ir išvažiavome pasidarę artimesniais draugais.

Milda Palubinskaitė

Globėja Silvija Kučėnaitė, pirm. Rimas Kučėnas ir vicepirm. Algis Kazlauskas diskutuoja per kun. A. Lipniūno kuopos susirinkimą.

Nuotr. Algio Sodonio

KUN. ALFONSO LIPNIŪNO KUOPOS SUSIRINKIMAS

Kaip buvo nutarta, antras šiais mokslo metais kun. A. Lipniūno kuopos susirinkimas įvyko sekmadienį, lapkričio 8 d., 3 val. po pietų pas kuopos narę Ritą Stukaitę. Kai atvykau į susirinkimą, daugelis narių jau buvo suėję. Klausėmės muzikos ir tarp savęs šnekučiavomės apie įvairius mums įdomius dalykus: politiką, muzikantų ir dainininkų grupes, mašinas ir įvykius mūsų lankomose mokyklose.

Kai Rimas Kučėnas, kuopos pirmininkas, atsistojo, kambaryj, visi nutilo, ir susirinkimas buvo pradėtas malda. Rimas tada paskelbė, kad jau laikas pradėti ruoštis mūsų kuopos metiniam „ponckų baliui" Užgavėnių laikotarpy. Prašyta, kad visi tie, kuriuos domina pasirodyti baliaus programoj, pasirašytų ant popieriaus lapo, kuris čia pat susirinkime buvo siunčiamas per rankas. Taip pat entuziazmo sukėlė valdybos planuojama slidinėjimo iškyla, kuri greitai įvyks, kai tik oras leis. Paskutinis pranešimas buvo tai, kad tie, kurie planuoja važiuoti šį mėnesį į kalakursus Dainavoje, praneštų valdybai, nes yra nustatytas ribotas skaičius, kiek žmonių iš kiekvienos kuopos galės kursuose dalyvauti.

Pagaliau buvo užgesintos šviesos ir rodyta visa eilė skaidrių. Šios buvo nufotografuotos mūsų globėjos Rūtos Musonytės, kuri taip pat į juostelę buvo užrekordavusi kiekvienos nuotraukos aptarimą. Matėsi miestai bei pilys. Gavome bent truputį suprasti, kaip vyksta gyvenimas Vasario 16 gimnazijos mokiniams. Suorganizuota kelionė į Lietuvą, kur keliauninkai matė, kaip veikia mokyklos, ir aplankė žymesnes turistams atdaras vietas: pavyzdžiui, Trakus, Gedimino pilį Vilniuje ir kitas. Kalėdų laiku būrys Vasario 16 gimnazijos mokinių buvo nuvykę į Romą, kur jiems teko pamatyti Šventąjį Tėvą.

Fotografė ir sugrįžus į Ameriką nenustojo lietuvišką ir ateitininkišką veiklą užfiksuoti savo aparatu. Tad toliau matėme scenų iš praeitų metų kalakursų, vasaros stovyklos ir vėliau žiemos kursų (visi vyko Dainavoj) ir pagaliau fotografijų iš mergaičių stovyklos Neringos stovyklavietėje Vermonte. Labai gaila, kad mūsų pakviesta kalbėtoja Daina Kamantaitė negalėjo atvykti. Bet nors šios programos dalies nebuvo, visi susirinkusieji linksmai kalbėjosi, klausėsi muzikos per radiją ir vaišinosi. Išsiskirstė nariai apie 7 val. vakaro, jau sutemus, ir gerai nusiteikę grįžo namo.

Vėjas Liulevičius,
Kun. A. Lipniūno kuopos korespondentas

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates $42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $40.00. Foreign countries $42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$42.00	$25.00	$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	$46.00	$26.00	$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$42.00	$25.00	$17.00
Užsienyje	$42.00	$25.00	$17.00
Kitur — Amerikoje	$40.00	$22.00	$15.00
Savaitinis	$28.00	$17.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

— **Lapkričio 15 d.** Los Angeles moksleivių ateitininkų kuopa susirinko Navickų namuose po Jaunimo Mišių Šv. Kazimiero bažnyčioje. Kalbėjome apie draugystę, draugus, kokie draugai esame ir turime būti. Vaidinome globėjos paruoštus vaidinimėlius. Buvo smagus ir įdomus susirinkimas. Dėkojome pirmininkei Gintai Palubinskaitei ir globėjai Marytei Sandavičiūtei - Newsom, kad taip gražiai susirinkimą paruošė.

Milda Palubinskaitė

(Nukelta į 4 psl.)

Mirk ir vėl atgimk naujam gyvenimui. *J. W. Goethe*

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
Dr. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą.

Tel. 372-5222, 236-6575
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-7) šeštadieniais pagal susitarimą.

DR. K. M. ŽYMANTAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., trečiad., ketvirtad. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. — 778-3400

Liet. Enciklopedijos

NAUJI PAPILDYMAI

Stipriausias paminklas, kurį išeivija savo pastangomis pasistatė, yra Lietuvių Enciklopedija. Čia yra visos reikalingos žinios apie istoriją, proistorę, lietuvių tautos vystymąsi iki valstybinio subrendimo ir apie asmenis, kūrusius savo tautos istoriją. Negalima tvirtinti, kad ji neturi klaidų ir nesąmoningų riktų, bet tai nemažina jos vertės. Joje galima rasti visą savo tautą ir tautos gyvenimą. Galima rasti taip pat ir apie visas kitas tautas, net naujai susikūrusias valstybes, išnykusias ar su sau giminingomis tautomis sutapusias tauteles ir įsijungusias į jų valstybinį gyvenimą.

Tai turtas, kurio neišsemia dabarties rašto žmogus, kurio neišsems ir ateities kartos, nors visi žino, kad tai tik trumpi aptarimai, supažindinimas su įvykiais, dabartimi ir praeitimi. Kartu enciklopedija yra lyg ir vadovėlis, išvedąs į kelią ieškoti platesnės kurios nors tiesos, nes nurodoma plati literatūra ar reikalingi šaltiniai.

Kad Lietuvių Enciklopedija tapo tikrove, gyvu išeivijos ir visos lietuvių tautos apraiška, negalima praeiti pro organizatoriaus ir leidėjo Juozo Kapočiaus asmenį ir pastangas. Negalima palikti nuošalyje ir redaktorių ryžto, kurį jie išlaikė iki pabaigos, kol enciklopedija išėjo, pasiekė skaitytojus, bibliotekas, nukeliavo net į pavergtą tėvynę. Negalima praleisti pro akis ir šimtus surinktų paskirų sričių specialistų ar bendradarbių, mielai siuntusių aprašymus iš savo žinių, patirties ar mokslo.

Priedas — papildymų tomas, kuris išėjo, baigus leisti visą enciklopediją, yra toks pats būtinas kiekvienam intelektualui, norinčiam daugiau žinoti ar susirasti lituanistinės medžiagos bet kurioje srityje. Jeigu šios enciklopedijos negalėtume pavadinti visiškai tobula, tai vis dėlto ji yra tobulesnė ir patikimesnė už ne vieną svetimomis kalbomis leidžiamą ar išleistą enciklopediją, kurioje randi tik žinių mišinį.

*

To paties leidėjo ir daugelio tų pačių redaktorių suredaguota išėjo ir Encyclopedia Lituanica anglų kalba. Jei šešiuose tomuose nebuvo galima sutalpinti tiek pat medžiagos, tai jos ten tiek ir nereikėjo. Reikėjo duoti tik lituanistines žinias — geografines, istorines, asmenines, organizacines, valstybės kūrimąsi ir žlugimą. Šiai enciklopedijai reikėjo duoti tai, kas reikalinga svetimtaučiui, kuris domisi politika, Europos rytine ir šiaurine dalimi, tautų kilimu ir žengimu atgal. Ir ši angliškoji enciklopedija, nors nėra taip reikalinga lietuviškai skaitančiam, yra turtas, kuriame sukaupta visa lietuvių tautos praeitis, dabartis ir galima ateitis. Tai yra viltys, kuriomis gyvena visa tauta, kad iš jos galėtų savo "šaknis" pajusti lietuvių kilmės amerikietis ir kiekvienas, besidomįs platesniu pasaulio pažinimu.

Bet kaip žmogus ar knyga, taip juo labiau enciklopedija sensta. Atsiranda daugiau žinių įvairiose srityse. Tos žinios, kurios duodamos enciklopedijoje, jau reikalingos papildymų, nes mokslas daro pažangą, technika ir technologija keičia savo kryptį, pasireiškia naujais atradimais ir išradimais, kuriuos reikia prijungti, kad žinios būtų pilnesnės. Juo labiau sensta žinios apie asmenis, kurie kuria savo tautos istoriją darbu, pastangomis ir naujais žygiais.

Net pavergtoje tautoje atsiranda naujų vardų ir veidų, kurie verti atkreipti į juos dėmesį, nes jie minkština okupacines grandines, skaldo prievartos vergiją. Pagaliau jau daugelis tų, kurie minimi enciklopedijos leidiniuose, yra išsiskyrę iš gyvųjų tarpo. Jie paliko dar daug naujų kūrinių, kurie taip pat verti naujosioms kartoms — jų papėdininkams žinoti ir jų darbus pratęsti. Ir vėl reikia naujų pastangų ir naujo darbo ryžto nauju tomu papildyti jau išleistąją enciklopediją ir jon sutraukti visą tai, kas verta pažangos vardo, visa tai, kad tautos ir jos dalies išeivijoje naujo įvyko. Juozas Kapočius savo atsišaukimu atkreipia dėmesį, kad jis imtųsi šio darbo, jei tik atsirastų to norinčių.

*

Atrodo, kad antrojo papildymų tomo prie Lietuvių Enciklopedijos išleidimo pirmiausia iniciatyvos ėmėsi Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba. Ir ne nuostabu, nes šis kolektyvas ir turėjo pirmiausia žvelgti į tai, kas labiausiai šiuo metu reikalinga lietuvių išeivijos kultūriniam lygiui kelti. Gerai, kad jie tuoj tarėsi su patyrusiu leidėju J. Kapočium, kuris žino, kaip tokį didelį užmojį organizuoti ir kas tam labiausiai reikalinga. Nors jo sveikata dar trukdo įtemptam darbui, bet jo pasiryžimas ir ištesėjimas pažaduose yra patikimas — juo nereikės apsivilti. Ir jis laiku jau paskelbė net redaktorių sudėtį, kur taip pat yra didelės patirties ir patikimumo.

Dabar reikia daryti antrą didelį žingsnį — surinkti tiek pažadų Lietuvių Enciklopedijos antro papildymų tomo leidimui užtikrinti, kad būtų galima darbą tuojau pradėti. Ateina gruodis, kurį bendruomenė skelbia spaudos mėnesiu. Per apygardas ir apylinkes reikia pasiekti kiekvieną inteligentiškesnį lietuvį, kad jis pasižadėtų ta papildymų tomą užsisakyti. Greitai reikės rinkti ir tiesioginius jo prenumeratorius. Bendruomenė, kaip stipriai organizuotas lietuvių vienetas, ir čia turi dėti visas savo pastangas, kad prenumeratorių nė šis tomas nestokotų. Tai toks paprastas kelias, kuriuo tik reikia žengti — pačios enciklopedijos vertė patrauks skaitytojus ir prenumeratorius. O Kultūros taryba nuolatiniais raginimais ir skatinimais turi jausti atliekanti kultūrinę misiją, nes yra vienas jos uždavinių.

Nemanoma, kad Liet. Enciklopedijos antrojo papildymų tomo išleidimas yra labai lengvas. Bet jis lengvesnis, negu buvo visos enciklopedijos leidimo ryžtas ir rizikingas šuolis į nežinią. Tada dar ir išeivijos finansinis pajėgumas buvo mažesnis negu dabar ir baimė didesniems žygiams didesnė. Mes tikime savo tautos pakankamu kultūringumu, savo gyvenimui reikalingos pažangos noru, tikime ir realybe tokią enciklopediją greitai pamatyti.

Pr. Gr.

Išeivija tol yra gyva, veikli ir ideali, kol ją gaivina tikra nesuinteresuota, karšta tėvynės meilė, kol jos pastogėse skamba lietuvių kalba, kol jos aukščiausias žemiškas idealas — laisvoji Lietuva, kol jos gyvenimo aukščiausias obalsis — visa Lietuvai, o man, kas nuo jos atliks, pagaliau, kol pasirinktas išeivijos metui kraštas — ne antroji tėvynė, bet tik kraštas, kuriame sustoja pasiganyti pakeliui į laisvąją tėvynę.

M. Krupavičius

KELIAS Į BALTUOSIUS RŪMUS

(tęsinys iš pasikalbėjimo su Galina Sužiedėliene)

Ar tautinių grupių reikalai neišnyks didžiulėje bendrų rūpesčių masėje?

Tai, sakyčiau, visai suprantamas ir logiškas susirūpinimas. Bet į reprezentaciją, ypač federalinės valdžios plotmėje, reikia žiūrėti labai realistiškai. Jokia viena, nebent milijoninė, grupė nepadarys jokio reikšmingo įspūdžio. Bet kokiam didesnio masto dėmesio patraukimui ir esamų nuostatų pakeitimui yra reikalinga koalicija. Ir šita prasme, norint išsikovoti sau naudos, ir lietuviai turi išmokti dirbti didesnėje jungtyje. Štai tad kodėl tas Euro-amerikietiškas skėtis reikalingas! Iš kitos pusės, kaip jau anksčiau minėjau, yra daug bendrybių šeimos ir senimo reikaluose, ar pačiame kietame pasiryžime savas vertybes išlaikyti — bendrybių, kurios reikalauja bendro priėjimo, duosiančio specifinės naudos ir kiekvienai grupei.

Grįžtant prie Baltųjų Rūmų konferencijos, — kokie yra euorpiečių delegatų pasiruošimai?

Labai trumpai — Katalikų Universiteto Centras Senimo Reikalams, tęsdamas savo įsipareigojimą, ir toliau veikia kaip organizacinis vienetas. Esam koordinavę visų 10-ties delegatų darbo komitetų pasirinkimus (ne paskyrimus — tai du skirtingi dalykai), idant kuo daugiau išsiplėsti savo reikalams ginti; esam išsiuntinėję visiems delegatams Minikonferencijos raportą susipažinimui su jame iškeltomis problemomis ir rekomendacijomis. Pagaliau, paskutinės minutės strategijai nustatyti, šaukiame visų dešimties (ir dviejų iš Ohio) delegatų susirinkimą — „caucus" — konferencijos išvakarėse. Be to, tikimės surengti taip pat ir priėmimą, į kurį kviesime ne tik kitus delegatus, bet ir simpatizuojančius valdžios pareigūnus bei vietovėje gyvenančių europiečių grupių atstovus, ypač tuos, kuriems rūpi senimo reikalai.

Kodėl yra reikalinga tokia nepaprasta strategija?

Dėl dviejų priežasčių. Pirma, šios administracijos mažinamos programos taip pat mažina ir bendrą pyragą, ir tai gerokai padidina kitų grupių savisaugos jausmą. Antra, pramatant aštrias diskusijas, ypač dėl socialinės apdraudos, dabartinė administracija nelabai norėjo sušaukti šią konferenciją! Krašto respublikonų partijos komitetas prieš porą savaičių buvo apkaltintas kongresiniuose apklausinėjimuose. Paaiškėjo, jog 900 delegatų buvo iškamantinėti telefonu, neva tai skambinant iš konferencijos būstinės. Taip pat paaiškėjo, kad, po antro vadovybės pakeitimo, darbo komitetų paskyrimai net nebūtų buvę išsiųsti — delegatai paskyrimus būtų gavę tik suvažiavimo išvakarėse. Tuo būdu, bet koks svarus pasiruošimas ir konsolidacija su kitais būtų buvusi neįmanoma. Tokia partinė tautinio suvažiavimo manipuliacija yra netoleruotina. Baltųjų Rūmų konferencija savo apybraižoje yra bepartinė.

Atrodo, kad teks labai sunkiai dirbti?

Taip. Rimtai kalbant, baigdama noriu paminėti dar vieną svarbų įvykį, dar vieną mažytį iškovojimą Amerikos europiečiams. Būtent, šalia pačios konferencijos, viename iš jos viešbučių, įvyks „Celebration of American Heritage" paroda. Tam tikslui buvo sukurtas specialus komitetas, kuriame, šalia Amerikos indėnų, juodžių, rytiečių ir ispanų atstovų, dalyvauju ir aš kaip Euro-amerikiečių atstovė. Ir vėl, bendra mintis yra ta pati — Amerikos kultūrinis — etninis įvairumas. Šios parodos motto yra „senieji kaip kultūrinių vertybių nešėjai". Rodysime liaudies eksponatus bei gyvąjį paveikslą, t.y. senuosius demonstruojant, kaip liaudies menas perduodamas jauniesiems. Visi yra raginami dėvėti tautinius rūbus. Man teko suorganizuoti šios vietovės europiečių grupes: lenkus, vengrus, ukrainiečius, italus, graikus, žydus ir lietuvius. Turiu pastebėti, kad lietuvių eksponatai, pagal viso komiteto pripažinimą, yra bene patys dailiausi. Tai daugiausia Elvyros Vodopalienės paskolintieji žemčiūgai: turime Buračo, Degučio, seselės Franceskos, Margalienės ir Radžiuvienės darbų. Ponios Radžiuvienė ir Okienė iš Baltimorės demonstruos velykaičių dažymą, juostų audimą ir šiaudinukų gaminimą, o ponia Mary Briendzius Williams (Washingtono Lietuvių Katalikų Misijos valdybos narė) iškeps grybinukų, kuriais bus vaišinami delegatai. Visiems šiems lietuviams nuoširdus ačiū už talką!

Illinois universiteto kancleris Donald H. Riddle, gen. konsulė Juzė Daužvardienė, Asta Kleizienė pasitarymo sutarties metu.

Nuotr. P. Maletos

Vokietijos kancleris Adenaueris kartą JAV prezidentui Kennedy taip pasakė:

— Nenusimink, jei pirmieji žingsniai bus sunkūs: žinok, kad gyvenimas prasideda, kai sulauki 85-ių metų amžiaus...

Rimties valandėlei

MES IEŠKOJOME TAVĘS

Ir vėl adventas — Kristaus, Dievo Pasiuntinio, laukimo priminimas. Jei ne visi to laiko žmonės laukė tokio Kristaus, kuris turėjo ateiti pasaulį išgelbėti iš jo vargų, tai bent dalis išrinktųjų suprato ir maldomis bei giesmėmis prašė Dievo savo Pasiuntinį greičiau atsiųsti. „O kad tu praplėštum dangų ir nužengtum! Prieš tave drebėtų kalnai!" kalbėjo pranašas Isajas savo tautos vardu. Bet kartu tas pats pranašas su nuostaba gieda apie švelnų Dievo atėjimą: „Tu eini pasitikti to, kuris su džiaugsmu elgiasi teisingai ir atsimena tave, sekdamas tavo kelius".

Ar suprato žmonija Kristaus misiją žemėje, ar suprato, koks tas pažadėtasis Dievo Pasiuntinys bus ir ką jis mokys? Gal tik dalis suprato taip, kaip kalbėjo šventosios knygos, kaip pranašavo pranašai, nors ir jie tik dalį tiesos temokėjo žmogiškais žodžiais išreikšti. Juk net savo motinai ir legaliam globėjui, Juozapui, kai Jėzus pasiliko šventykloje ir kalbėjosi su mokytaisiais sinagogos žmonėmis, į jo priekaištą „Sūnau, kam mums taip padarei? Štai, tavo tėvas ir aš su skausmu ieškojome tavęs?" Jėzus jiems atsakė: „Kam manęs ieškojote? Argi jūs nežinojote, kad man reikia būti tuose dalykuose, kurie yra mano Tėvo? Bet jie nesuprato, ką jis jiems buvo pasakęs" (Mt.2,48-50).

Laukimas eina iš širdies, kuri dega meile savo vaikui, savo vyresniajam, juo labiau savo Dievui. Išrinktieji Dievo vaikai laukė ateinančio gelbėtojo iš vargų, laukė naujo Mokytojo, kuris išaiškintų jų gyvenimo paklydimus ir išvestų iš vergijos nuodėmei ar svetimai kariuomenei, kai jie buvo ne kartą patekę į nelaisvę. Nežinojo ne tik tie, kurie suprato laukimo prasmę, bet ir tie, kurie patys aiškinosi Dievo įsakymus, kaip jiems ir jų silpnybėms buvo naudingiau. Tas pats pranašas Isajas vėl sako: „Nuvytome kaip lapai, o mūsų nedorybės blaško mus kaip vėjas. Nėra kas šauktųsi tavo vardo, kas pakilęs laikytųsi tavęs. Tu paslėpei nuo mūsų savo veidą..." Dieviško veido laukimas ir yra dabartinio advento prasmė, įvaizdis, kad net krikščionis suprastų savo silpnybę ir lauktų ateinančio Kristaus.

Kada mokiniai Jėzaus paklausė, kada ateis tas laikas, apie kurį kalbėjo pranašai, tai jis jiems teatsakė: „Žiūrėkite, budėkite ir melskitės, nes nežinote, kada bus tas laikas. Bus kaip su žmogumi, kuris iškeliavo svetur, paliko namus ir davė tarnams įgaliojimus, kiekvienam paskyręs darbą, o durininkui įsakė budėti. Taigi budėkite, nes nežinote, kada sugrįš namų šeimininkas: ar vakare, ar vidurdienyje, ar gaigystėje, kad sugrįžęs nerastų jūsų miegant. Ką sakau jums, sakau ir visiems: budėkite" (Mk.13,33-35).

Adventas ir yra tas budėjimo laikas. Kada Viešpats atėjo kaip pažadėtasis pasiimti savo, reikėjo bent išrinktiesiems budėti, kad jų nerastų miegančių. Ne miegančius rado tik kelis piemenėlius, paniekintus mokinius. Rado budinčius jo priešus, kurie vaikelį tik įtardami, kad jis gali būti žydų karalius, norėjo nužudyti. Rado budinčius tuos išminčius, kurie garbino Kristų Pasiuntinį, to nežinodami. Kitus rado miegančius ir jiems turėjo atsilyginti, kaip savo paskirto darbo nedirbantiems.

Adventas — tai ilgo laukimo laikotarpio atvaizdas, kuris šiandien tik primena, kad pranašai jo laukė ir kad pats Kristus savo apaštalams liepė budėti ir melstis, kad piktasis jų neapgautų, nes tamsos vaikai yra gudresni savo srityje už šviesos vaikus, besirūpinančius Dievo karalyste, Kristaus atėjimu, tikrosiomis Kalėdomis.

Budėti tai reiškia imtis pareigų, kurių Dievas nori žmogui žudėti. Už visą, ką žmogus turi, atsako prieš Dievą ir žmones. Tėvai atsako bet už savo vaikų išauklėjimą, vaikai neša atsakomybę už tėvų senatvėje išlaikymą. Bet visi turi pareigų, prie kurių reikia budėti. Ir tai ypač reikia budėti prieš Kalėdas, kad iš pasaulio Kristus galėtų pareikalauti už jo atsakomybę pasaulio dalykuose ir už Kristaus Bažnyčią. Taigi reikia visiems tik budėti ir laukti.

A. Dls.

Dievas visada duoda mums jėgos ir galimumo padaryti tai, ką liepia mums daryti.

Ruskin

MARIJAMPOLĖS GIMNAZIJA

RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJOS 1867 - 1918 m. LAIKOTARPIS

Redagavo J. Augustaitytė - Vaičiūnienė

5

Į internatą, kad jis būtų pilnas pagal nustatytą tvarką, turėjo mokinius varu varyti. Gimnazijos pareigūnai net vaikščiodavo po privatinius ir šeimų butus, ieškodami neteisėtai gyvenančių mokinių. Įtartus esančius ne gimines, ryždavosi grasinimais iškrapštyti ir grūsti į internatą. Pasipriešinusius į ji eiti bausdavo ir iš gimnazijos šalinimu. Mat, nepilnas internatas rodydavo gimnazijos nepajėgumą jį išnaudoti savo tikslams.

Varymas į internatą pasiekė aukščiausią viršūnę ir naudojimą kietų priemonių, atsiradus inspektoriui Nedeševui. (Paskui iki galo atitinkamai svyruodavo čia pakildamas, čia atslūgdamas). Jis pasiryžo žūtbūt surasti pasipriešinimų „tikrąją" priežastį ir priemonių jiems palaužti. Kokias jis įtaręs esančias priešinimosi priežastis ir kaip su jomis ėmė kovoti, be kitų sutampančių parodymų, čia išrašoma iš „Ūkininko" 1901 m. 12 nr. straipsnio „Gimnazijos valdžios rūpesčiai", reikalą liečiančią ištrauką.

...„Jis pradėjo iš visų pusių spausti mokinius. Iš pradžios metų, norėdamas pripildyti internatą, ėmė vyti visus mokinius į tas kazernes, nežiūrint to, kad mokiniai gyveno pas tėvus... „Inspektorius ilgai negalėjo suprasti, iš kur atsirado pas mokinius tas pasipriešinimas. Jis pradėjo kratas daryti pas mokinius aukštesnių klasių. Vienu vakaru jis iškrėtė 7 mokinius lietuvius, gyvenančius ant privatiškų — kvatierą. Krėtė baisiau už žandarus: uostė kiekvieną popiergalį, iščiupinėjo drabužius, kišenius ir t.t. Tik pas lietuvį Olseiką, mokinį VII kl. rado revolverį ir gudišką knygą „Politeičeskaja ekonomija" (Politinė ekonomija).

„Pagal šitą atradimą jis nusprendė, kad tai turi būti kokiu anarchistu. Jo nuomonę patvirtino ir kiti mokytojai. Inspektorius nežinojo, kur dėti šitą anarchistą, ar išvaryti iš gimnazijos, ar smarkiai nubausti. Roda pedagogų nusprendė patalpinti Olseiką į internatą, laikyti po priežiūra gimnazijos šnipų ir uždrausti mokint kitus. Tik per direktoriaus pasipriešinimą daleido turėt lekcijas"...

(O Nedeševui atsilyginta jo buto langų su rėmais išmušimu).

Privatinių butų kratomis ir bausmėmis tarpais pavykdavo internatą pripildyti, o privatinius butus patuštinus priversti juos užsidaryti („nuo katalikų butai atimti").

„Internato buvimas jau pradeda klibėti" (...) „Vyriškoje mūsų gimnazijoje ligšiol dar ėjo lekcijos ramiai. Mokiniai nusižiūrėję į kitų gimnazijų mokinius ir nors statė savo reikalavimus, tačiau blogų pasekmių nebuvo. Nors 5 mokinius išvarė iš gimnazijos" („Vilniaus Žinios" 1905 m. V.10 d. 115 nr.).

Sulig 1905 m. sukilimu be policinių priemonių pasipriešinusius jame gyventi nepriversdavo. Paminėtinas įvykis su mokiniu Mockaičiu. Apie jį „Vienybė Lietuvninkų" 1905 m. 45 nr. įsideda tokią žinią: „Senopilės gimnazijos direktorius atstatė iš V kliasos mokinį Mockaitį už tai, kad šis nenorėjo gyventi internate. Kuomet Mockaitis atsisakė pasišalinti iš kliasos, direktorius išvedė iš gimnazijos su dviejų policistų pagalba. Paskiau, prašant direktoriui, policija išgabeno mokinį visai už miesto"...

„Pas mus pasklido gandas, kad kitą metą jau nebūsią internato, kuris įkyrėjo ne tik mokiniams ir jų tėvams, bet ir patiems viršininkams".

Internatui, dabartiniu požiūriu, „sovkozui" panaikinti reikėjo 12-kos metų kovos ir stipresnio dūžio. Po revoliucijos, mokiniams subruzdus, direktoriaus valiai apmenkėjus, internatas 1906 m. po mokinių streiko uždaromas. Jo apyvokos daiktai (inventorius) išparduotas iš varžytinių. Kai kuriuos baldus, stalus nusipirko prie jų sėdėjusių vaikų tėvai. Nukabintas nuo stiebo, kyšančio iš inspektoriaus buto stogo, nekenčiamos vergijos skambalas, įsakomai skambėjęs viso miesto mokiniams, lyg baudžiavos laikais viduryje dvaro kumečiams, paskirstydamas jų laiką į privalomo darbo ir... poilsio valandas.

Bendrabučiai liko toliau veikti.

Uniforma. Mokiniai turėjo dėvėti visiems privalomą uniformą — visur ir visada: namie kasdien — kasdieninę, per šventes ir iškilmes — šventadieninę, išeiginę.

Kasdieninė eilutė siuvama iš juodos ar truputį šerkšnos vilnonės medžiagos „morengo". Ilgos kelnės ir palaidinis trumpas švarkelis su aukšta, kieta, stačia apikakle, pavidalo rusiškos „rubaškos", viršutinių marškinių. Apikaklė užsegama kabutėmis, baltomis metalinėmis sagutėmis ant kairiojo peties ir kairiuoju krūtinės šonu žemyn. Palaidinė perjuosiama per liemenį platoku juodu odiniu diržu, su keturkampe sagtimi, kurioje įspraustos dvi rusiškos raidės M (Marijampolės gimnazija).

Iškilmių ir švenčių dienomis vilkimas vidutiniškai mėlynos vilnonės medžiagos iki kelių „munduras", lietuvių vadinama mandiera. Jis kirptas į liemenį, užpakalyje žemiau liemens su dviem išilginėm kišenėm, o priešais susegamas viena eile devynių baltų sagų, vadinamų sidabrinėmis. Apykaklė, kaip ir kasdieninio švarkelio, stačia „smakrą remianti", apvesta baltu žibančiu galionėliu. Prie „munduro" dėvimos baltos pirštinės. „Munduras" panašus į mokytojų surdutą. Jis vėliau buvo neprivalomas.

(Bus daugiau)

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

VENCKŲ VEDYBINĖ SUKAKTIS

Trys Venckų sūnūs ir dukra surengė savo tėvams 45 metų vedybinės sukakties progą puikias vaišes dukros dr. Danutės ir žento dr. Rolando Giedraičių gražioje sodyboje rytinėje Hollywoodo dalyje.

Prieš 14 metų iš Bostono į Los Angeles persikėlė gyventi jų vyriausias sūnus inž. Romas Venckus, kiek vėliau sūnus Laimis ir dukra Danutė su savo vyru dr. R. Giedraičiu. Jie visi gerai įsikūrė savo profesijoje. Bostone liko tėvai ir jauniausias sūnus Juozas. Po metų ir tėvai su sūnumi Juozu persikėlė į Los Angeles.

Jonas Venckus mokėsi Panevėžio berniukų gimnazijoje, vėliau baigė karo mokyklą aspirantu. Baigė policijos mokyklą ir specialius kursus Kaune. Buvo paskirtas policijos nuovados viršininku Vabalninkuose; vėliau buvo perkeltas į Vareną, Simną ir, prieš karą, į Seirijus.

1940 m. raudonajai armijai okupavus Lietuvą, Joną areštavo NKVD ir uždarė į sunkiųjų darbų kalėjimą Marijampolėje, kuriame iškentėjo 10 mėn. Kilus vokiečių rusų karui, jis išsilaisvino ir grįžo pas savo šeimą į Seirijus, kur vėl ėjo nuovados policijos viršininko pareigas.

1944 m. vasarą, rusų armijai antrą kartą grįžus į Lietuvą, Venckai su šeima pasitraukė į Čekoslovakiją. Sudetuose gimė sūnus Juozas. Jie netikėtai, tuoj po kapituliacijos, pateko į raudonosios armijos nagus, bet laimei nusišypsojus, laimingai paspruko į Britų zoną ir apsigyveno lietuvių stovykloje Bamberge.

1949 metais emigravo į Ameriką. Apsigyveno Bostone. Ten įsikūrė ir dirbo fizinį darbą ir rūpinosi vaikų ateitimi. Vaikai mokėsi ir dalyvavo jaunimo organizacijų, ypač skautų veikloje. Visi yra baigę lituanistinę mokyklą. Baigę aukštuosius mokslus Bostone, sukūrė lietuviškas šeimas ir puikiai įsikūrė Santa Monikoje ir Los Angeles.

Vedybinės sukakties puotą pradėjo ir susirinkusius svečius pasveikino dr. R. Giedraitis. Po to pakvietė svečius vaišintis ir ta proga pasveikinti Joną ir Bronę Venckus.

Sukaktuvininkus (kunigų ir Šv. Kazimiero parapijos vardu) sveikino prel. J. Kučingis, Liet. gen. kons. Vyt. Čekanauskas, Vl. Pažiūra, giminių vardu — J. Pažėra, poetai : Bernardas Braždžionis ir Danutė Mitkienė, kurie ta proga parašė ir perskaitė po gražų eilėraštį. Už sukaktuvininkus buvo pakeltos taurės ir sugiedota „Ilgiausių metų".

Trys sūnūs, dukra, žentas ir marčios padainavo tėvams liaudies dainelę. Vaikaičiai suvaidino vieną vaizdelį, pašoko ir padainavo. Visi vaikaičiai lanko šeštadieninę lit. mokyklą, kalba ir rašo lietuviškai; priklauso skautų ir ateitininkų organizacijoms. Seneliai džiaugiasi vaikaičiais, kad jie eina lietuvišku keliu.

Ponai Venckai yra plačiai įsijungę į visuomeninę veiklą. Jonas Venckus priklauso LKV Ramovės valdybai ir J. D. šaulių kp. (yra rev. kom. pirmininkas). Žmona Bronė— birutiečių organizacijai.

Po sveikinimų ir programos, jauniausias sūnus inž. Juozas savo, brolių ir sesers vardu padėkojo tėveliams už gražų išauklėjimą, paruošimą mokslui ir gyvenimui. Vaišių puotoje dalyvavo daug giminių, artimų draugų ir akademinio jaunimo.

Kazys Karuža

LIET. MOT. KLUBŲ FEDERACIJOS SUSIRINKIMAS

Po ilgesnės pertraukos klubo pirmininkė Tamošaitienė š.m. spalio mėn. 3 d., pasitarimams sukvietė nares į vice pirmininkės J. Rūkšėnienės svetingus namus. Aptarus kai kuriuos reikalus, pirmininkė pareiškė, kad ji atsisakanti nuo pareigų, kad jau laikas išrinkti naują valdybą. Neatsilankius pakankamai narių, valdybos rinkimai buvo atidėti sekančiam susirinkimui, kuris įvyko lapkr. 8 d. parapijos patalpose.

Po pranešimų kalbėjo V. Zaunienė, kuri šiuo metu gyvena Santa Barbara. Anksčiau V. Zaunienė gyveno New Yorke ir apie 10 metų buvo šios organizacijos centro valdybos pirmininke, daug yra nuveikusi, dalyvavusi General Federation of Women's Club konvencijose ir iki šiol seka klubų veiklą ir sielojasi mūsų tautos reikalais. Ji priminė, kad G.F. of Women's Club yra skaitlinga organizacija (12 milijonų ar daugiau), mums labai svarbi, nes, priklausydamos tai organizacijai ir dalyvaudamos suvažiavimuose, turime ypatingai gerą progą išeiti į viešumą su savo tautinėmis problemomis. Paskatino neapsileisti ir išvystyti platesnę veiklą.

Antrame susirinkime į naują valdybą išrinktos šios narės: B. Skirienė, K. Matjošaitienė, A. Ruokienė, A. Bojelienė, K. Bulotienė ir B. Šimkienė. Klubui pirmininkauti sutiko veikli visuomenininkė B. Skirienė, K. Matjošaitienė — vicepirm., A. Ruokienė — korespondencijų sekretorė, A. Bojelienė - iždininkė ir K. Bulotienė ir B. Šimkienė — protokolų sekretorės. I. Tamošaitienė išbuvo klubo pirmininke arti 6 metų. Be eilinių klubą liečiančių darbų, susirašinėjimų, suruošė įdomią paskaitą apie moterų teises, kurią skaitė teis. Ž. Brinkienė. 1977 m. atstovavo visiems L.M. klubams — General Federation of Women's Club konvencijoje Seattle, Wash., ir 1978 m., kartu su centro pirmininke M. Samatiene Pheonix, Arizona. Tas kelionės atliko savo lėšomis. Šiuo metu į klubą yra įsirašiusių 30 narių.

B. Š.

San Francisco, Calif.

RUDENS BALIUS

San Francisco LB apylinkės valdyba suruošė lapkričio 14 d. rudens balių. Baliaus išvakarėse siautė šiaurinėje Californijoje stiprokа audra, kuri gąsdino rengėjus, kad galės pakenkti baliaus pasisekimui. Tačiau audra prieš balių aprimo ir į salę suplaukė gausus lietuvių skaičius ir nemažas būrys svetimtaučių.

Nušvitusiu veidu apylinkės pirmininkas Alf. Vindašius, sveikindamas susirinkusius ir nepabūgusius audros, svečiams pranešė, kad valdyba turi staigmeną, nes meninę programą atliks vietinis jaunimas. Programa skirtinga nuo anksčiau buvusių. Jas atlikdavo kviestiniai iš kitur menininkai. Jis painformavo, kad artėja bendras Pabaltiečių solidarumo vakaras, kuris vyks ateinančių metų kovo mėn. Mūsų apylinkė yra jo rengėjas ir šeimininkas, todėl visi yra kviečiami jame aktyviai dalyvauti. Jo programa bus gana įvairi, pasirodant estų, latvių ir lietuvių meninėms jėgoms.

Rudens baliaus meninės dalies pravedimui jis pakvietė R. Tervydį, kuris anglų ir lietuvių kalbomis apibūdino programos atlikėjus, pabrėždamas, kad apylinkės valdyba vietinio jaunimo tarpe surado talentingų jaunuolių, kurie pirmą kartą ryžtasi viešai scenoje pasirodyti, o mums reikėtų juos nuoširdžiai sutikti.

Žengiant prie pianino Julijai Vindašiūtei publika ją sutiko gausiais plojimais. Ji atmintinai paskambino F. Chopino baladę. Tai nelengvas kūrinys ir jo perdavimas reikalauja muzikinio pasiruošimo. Bet J. Vindašiūtei jo netrūko, klausytojai jos nenorėjo paleisti nuo pianino. Ingrida Mickevičiūtė taip pat pasirinko to paties autoriaus polonezą, tai pakilaus pobūdžio muzikinis kūrinys, kuris dažniausiai buvo atliekamas didikų dvaruose ir labiausiai išpopuliarinęs Chopiną. Ing. Mickevičiūtei gražiai pavyko perduoti jo ritmingus tonus, ir klausytojai pasijuto lyg dalyvautų 18 a. kilmingųjų ceremonijose eitynėse.

Tomas Grybinas, akompanuojant jaunam muzikos mėgėjui Gyliui, padainavo Fr. Schuberto sukurtų solo dainų, kurios yra labai harmoningos ir melodingos, iš solisto reikalaujančios nemažo balso įtampos. Pianino palyda yra neatskiriama dainos melodingumo perdavimo struktūrinė dalis. Reikia pažymėti, kad solistui ir akompaniatoriui pavyko Schuberto kūrybą dalinai perduoti, bet jiems publika liko dėkinga, kad jie ryžosi interpretuoti klasikinę muziką. Jūratė Raulinaitytė — čelo ir H. Slokum — fleita puikiai atliko Fr. A. Hoffmeisterio duetą. Tai vis gana sunkūs kūriniai reikalaują muzikinio pasiruošimo. Tačiau jaunuolių ryžtas ir parodytas sugebėjimas apvaldyti 19 a. romantikų kūrybą, teikia jiems išimtiną vietą. Už tai jie iš klausytojų susilaukė nuoširdžios padėkos. Jaunimas, atsiliepdamas į neperstojamus plojimus greitosiomis susimetė į „chorą" ir priedo padainavo Norėčiau ar keliauti, Sėdžiu parimus už stalelio ir kt. lietuviškas dainelės.

Susidaręs ryšys tarp jaunimo ir publikos nebenutrūko ir vakarienės metu, vis pasigirsdavo lietuviškos dainos garsai, kol orkestras jaunimo neišviliojo šokiams.

Džiugu, kad apylinkės valdyba surado bendruomenės eilėse talentingų jaunuolių ir juos išviliojo į dienos šviesą. Jų širdyse atsispindi grynas menas. Visi dalyviai džiaugėsi puikiais pavykusiu rudens baliumi, o valdyba reiškia jiems dėkingumą už atsilankimą, neužmiršdama ir Šv. Jono Krikštytojo parapijos klebono kun. dr. V. Pavalkio, kuris sudarė puikias sąlygas, užleisdamas salę ir pats aktyviai dalyvaudamas, kaip LB San Francisco apylinkės steigėjas ir jos garbės narys.

P. Indreika

ATEITININKAI (Atkelta iš 3 psl)

TARP „BENDRYBIŲ" IR VEIKLOS GAIRIŲ

Pasveriant praėjusio kongreso programą

KĘSTUTIS TRIMAKAS

„Iniciatyvos ir kuriamojo užsimojimo stoka pas mus yra tarp kitko priežastis to, kad mes amžinai negalime savo kongresuose ir konferencijose išeiti iš bendrybių plotmės ir nesugebame pastatyti aktualius klausimus konkrečiai ir kūriamai" (St. Šalkauskis, „Židinys", 1929, X, 313; cit. „Ateityje", 1951, 2, 37).

Tai buvo pastebėta mūsų ideologo Šalkauskio jau 1929 m. Ta pastaba buvo vėl pakartota mūsų istoriko Zenono Ivinskio 1951 m. apžvelgiant ateitininkų 40 m. nueitą kelią: „Apskritai ateitininkai niekada negalėjo skųstis idėjų trūkumu, greičiau jų nerealizavimu" („Ateitis", 1951, 2, 37).

To paties suvokimo vedini „Ateities" Jubiliejinio kongreso rengėjai ėmė ruošti dešimtąjį ateitininkų kongresą siekdami, kad jis neskelbtų „bendrybių", bet paveiktų mus ir mūsų veiklą. Apsisprendus už jo ruošimą, tuoj buvo pasisakyta, kad jis turi būti ne manifestacinis, bet darbo kongresas, t.y. toks, kurio tikslas, forma ir programa padėtų mums nustatyti kuo konkretesnes gaires veiklai pagal mūsų svarbiuosius šių laikų uždavinius (K. Trimakas, „Ateitis", 1981.1-2. 18).

Kongreso praktiško pasisekimo siekiant, besirūpinančiųjų tarpe buvo „grumtasi" ieškant geriausio kongresinio metodo (žr. „Ateitis", 1981.6, 218 psl.). Galutinai buvo nutarta programoje turėti veiklos sričių įvadinius pranešimus bendrai visiems, po kurių sektų atskiros sąjungų svarstybos veiklos gairėms nustatyti. Bendrais pranešimais turėjo pasirūpinti Ateitininkų Federacijos valdyba, o savo sąjungų svarstybom — sąjungų valdybos.

Bendri pranešimai

Ateitininkų Federacijos valdyba trejoms veiklos sritims aptarti pakvietė po vieną asmenį: dr. Adolfą Damušį — kartų bendravimui, Dalią Staniškienę — uždaviniams visa atnaujinti Kristuje ir prof. dr. Kęstutį Skrupskelį — tautinės kultūros reikalams. Kiekvienas jų pateikė savyje gerai išmąstytą pranešimą. Dr. Damušis išryškino keturius veiksnius kartų bendravimui palaikyti bei ugdyti ir pasiūlė kai kuriuos metodus. Dalia Staniškienė ateitininkų uždavinius aptarė dviejose srityse: pasauliečių apaštalavime ir moralinių vertybių siekime. Kęstutis Skrupskelis nurodė tris okupuotos Lietuvos tautiečių neužpildomas kultūrines sritis: 1. išeivių ir kitos tautinės tragedijos išgyvenimų memuarinė literatūra, 2. pasauliečių krikščioniškos pasaulėžiūros taikymas kultūrai ir 3. lietuvių tautos dabarties ir ateities apmąstymas.

Aptarti mūsų pagalbą Lietuvai buvo pakviesti trys asmenys: prof. dr. Vytautas Vardys kalbėjo apie pogrindžio rezistenciją Lietuvoje; Gintė Damušytė — apie ryškiuosius kovotojus už žmogaus teises Lietuvoje, o kun. Kazimieras Pugevičius — apie mūsų uždavinius besirūpinant Lietuva. Toks padalinimas atliko trejopą vaidmenį — informaciją (dr. Vardys), motyvavimą (Gintė Damušytė) ir uždavinių nurodymą (kun. Pugevičius) — ir geriausiai paruošė dalyvių uždavinių svarstymams sąjungose.

Atrodo, kad ir kitų sričių pranešimai galėjo būti panašiai padalinti ir taip būtų aprėpta plačiau, išsamiau, iš kitų prieijimo taškų. Taip, pvz. prof. K. Skrupskeliui ribojantis užpildymu kultūrinių spragų, atsiradusių dėl varžymų okupuotoj Lietuvoj (jo pranešimą kondensuočiau pateikus), buvo galima į kultūrinę veiklos apžvalgą įjungti kitą kondensuotą pranešimą apie tautinės kultūros praturtinimo galimybes išeivijoj susiduriant su kitų kraštų kultūromis.

Taipogi nei vienos veiklos srities įvade nebuvo pažvelgta į ateitininkų tos srities veiklos ligšiolinį stovį (kas daroma, kokios spragos, kliūtys ir kt.; o tai padaryti buvo sugestionuota prieš kongresą; žr. K. Trimakas, „Ateitis", 1981.1-2.19).

Taip pat stebina ir tas faktas, kad tų sričių pranešimuose neiškeltas nei vienas ateitininkų veiklos pavyzdys, pakankamai nepasinaudota ateitininkų idėjų, rūpesčių ir veiklos forumų. Nei vienas pranešimas nesirėmė pažiūrėjimu į mus pačius, ateitininkus, nei į mūsų veiklą, nei į jos stoką.

O tai buvo galima padaryti, ypač įtraukiant daugiau asmenų į vienos veiklos srities įvadinius pranešimus, kiekvieno įnašą gerokai kondensuojant. Kiekvienas įvadas galėjo susidėti iš trijų kondensuotų dalių, pvz.: 1. bendra padėtis (pvz. tautinė kultūros padėtis okupuotoj Lietuvoj ir išeivijoj), 2. mūsų ateitininkų ligšiolinė veikla, įnašas, stoka ir 3. mūsų uždaviniai ir tolimesnės veiklos kryptis. Taipogi ir kartų bendravimo srityje, nors dr. Damušis ir davė gerą „žemėlapį", tačiau buvo pasigesta šiam įvade dialogo — jau pačiame įvade šalia vyresniosios kartos asmens pastačius bent vieną jaunesniosios kartos atstovą bendravimo perspektyva iš karto būtų buvusi praplėsta.

Svarstybos atskirose sąjungose

Po bendrų visiems skirtų įvadinių pranešimų sekė tos veiklos srities apsvarstymai atskirose sąjungose. Sąjungų valdyboms buvo nurodyta sekti įvadinių pranešimų mintis ir jas pritaikyti savo sąjungų veiklai. Sąjungų valdybos kvietė tų temų papildytojus, pritaikytojus ar diskusijų vadovus. Nuo sąjungų valdybų, jų parinktų pranešėjų bei diskusijų dalyvių sugebėjimo ar trukumų priklausė svarbiausia kongreso dalis — veiklos gairių nustatymas ateičiai.

Sendraugiai: „Pasimetę" diskusijose

Sendraugių centro valdyba kiekvienai kongreso svarstomai veiklos sričiai savo svarstybų pradžiai parinko po vieną asmenį (tik kultūrinei sričiai — du): taip po dr. Adolfo Damušio pranešimo apie kartų bendravimą kalbėjo dr. Augustinas Idzelis — apie sugyvenimą tarp sendraugių; visa atnaujinti Kristuje uždavinių srityje — dr. Linas Sidrys; mūsų pagalba Lietuvai — dr. Kazys Ambrozaitis; o tautinės kultūros reikalais — Aušrelė Liulevičienė ir Ingrida Bublienė. Didele dalimi tai buvo trumpesnės paskaitos, dažnai naujomis mintimis papildančios ar kiek iš kitos pusės į veiklos sritį žvelgiančios, negu bendrasis įvadinis pranešimas. Tačiau kiekviena jų pareikalavo laiko, trumpindama diskusijų laiką. Nei viena jų aiškiai, neryškino, ką sendraugiai savo svarstybose turėtų diskutuoti. Po jų pasisakymai krypo į visas šalis; diskusijoms nebuvo gairių nei krypties — jų nesudarė nei papildomą paskaitą paskaičiusieji, nei pasisakantieji. Tolimesnės sendraugių veiklos gairės nei nebuvo svarstomos.

Teko girdėti iš daugelio sendraugių nusivylimo apie diskusijas, kurios buvo pavadintos „palaidomis", „pasimetusiomis", net „skandalingomis". Ypač tie, kurie suvokė tų diskusijų svarbą ir galimybes, išreiškė nepasitenkinimą, pvz. diskusijose tautinės kultūros reikalais „red. Kazys Bradūnas... atkreipė dėmesį, kad kalbama bendrybėmis ir vengiama tiesiai nagrinėti klausimą, ką ateitininkai iš tiesų padaro kultūrinėje srityje. O padėtis esanti bloga..." (Juozas Baužys, „Aiduose", šių metų 4 nr.; žr. taip pat sendraugių pasisakymus š.m. „Ateities" 9-10 nr.).

Gal ši patirtis sendraugiams skaudi, nemaloni, bet pamokanti. Norint svarstyti ir tolimesnės veiklos gaires aptarti, po bendrų įvadinių pranešimų nebereikėtų naujų antrųjų paskaitų, bet gerų diskusijų vadovų, kurie po trumpų klausimų ar diskusijų krypties aptarimų sugebėtų diskusijoms vadovauti, diskusijose pasisakant tik tiems, kurie sugeba ką naudingo pasakyti apie vieną ar kitą tolimesnės veiklos gairę.

Danutė Mikužienė pranešinėja Putnamo seselių rėmėjų madų parodoje.

Come to where
THE FUN NEVER SETS

Weekend Package for Two $139

Enjoy three days and two nights at the world-famous Arlington Hotel. The weekend package for two includes $30 worth of FREE food and beverages, and FREE hot thermic baths and massages for two. No room charge for children 18 and under when accompanied by parents.

It's a world of fun with tennis, golf, horseback riding, sailing, swimming and a whole lot more, so make reservations now by calling 1-623-7771 in state or 1-800-643-1502 out of state.

THE ARLINGTON
Hot Springs National Park, Arkansas

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
● RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI ● FANNIE MAY SALDUMYNAI ● KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Atdara šiokiadieniais nuo 8 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.
Tel. — 476-2205

Smagu buvo studentų ateitininkų suvažiavime Toronte. Iš k.: R. Staniškytė, R. Girdauskaitė, G. Čepaitytė, B. Nakrošiūtė, V. Birgelis, R. Narutytė, E. Saliklis ir R. Končiūtė.
Nuotr. R. Musonytės

REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ, 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5988

Ar moteris gali pavaduoti jėzuitus?

— Gali, jeigu reikalas sukasi apie Jaunimo centro Chicagoj administravimą ir jeigu ta moteris yra Irena Kriaučeliūnienė.

Apskritai, Kriaučeliūnų šeima yra didžios energijos, ypatingo pasišventimo, kupina visuomeninio darbo ryžto. Abudu tokie — kaip dr. Leonas Kriaučeliūnas, taip ir Irena Kriaučeliūnienė. Augindami savo atžalyną, jie ypačiai palinko kreipti daug dėmesio į jaunimą. Vaikų darželis, Grandies šokėjai, Dainava ir kiti dainininkai, didieji išeivijos renginiai, kaip šokių šventės, yra patyrę daug globos ir talkos iš Kriaučeliūnų šeimos.

Irena Kraiučeliūnienė jau antri metai kaip vadovauja Jaunimo centro administravimo darbams. Ir kiek nuostabiai daug per tą laiką padaryta. Įtaisyta nauja uždanga (10,500 dol.), uždengtas naujas stogas (8.000 dol.) įtaisyti nauji patrauklūs apvalūs stalai (arti 4000 dol.)

Kavinėje — uždengtas naujas stogas, nauji kilimai, plytelių grindinys, naujos lubų plokštelės. Virtuvėje atnaujintos spintos, įtaisyta šeimininkėms patogi nauja virimo krosnis. Įvairiems tiems reikalingiems pagerinimams jau turėjo būti sutelkta apie 30.000 dol. lėšų. Ateita su talka net ir lauke, išpilant naują žvyro sluoksnį prie koplyčios. Jaunimo centro išlaikymas savaitei kainuoja 1000 dol., metams — 52.000 dol., o anie 30.000 dol. jau buvo ekstra.

Irena Kriaučeliūnienė

Irenos Kriaučeliūnenės gera savybė, kad ji ne tik pati dirba, bet moka įtraukti ir kitas energingas lietuves. Pavyko suorganizuoti Jaunimo centro Moterų klubą, kuris ruošia kultūrinius parengimus ir telkia finansus. Šis klubas iš Los Angeles pakvietė aktorius, kurie sėkmingai pastatė Škėmos "Živilę", klubo narės atliko administracinius darbus, poetui K. Bradūnui organizuojant Poezijos dienas ir vėl atliks tas pareigas ateinantį pavasarį. Šis klubas surengė J. Švabaitės - Gylienės knygos sutiktuves, Vasario 16 d. rengia specialų patriotinį parengimą šeimoms su deklamacijomis, dainomis. Šiam organizuoti pakviesta pirm. V. Jonušienė. Moterų klubui sėkmingai vadovauja S. Endrijonienė. Jos turi tautodailės dalykų krautuvėlę. Pusryčiais, vakarienėmis, aukomis sutelkiama būtiniausių lėšų. Buvo surengta paskaita su skaidrėmis apie kelionę į Kiniją.

Šalia Moterų klubo, I. Kriaučeliūnienė sėkmingai suorganizuoja specialius komitetus ypatingesniems uždaviniams. Pvz. artėja Jaunimo centro tradicinė vakarienė, kurios komiteto pirm. sutiko būti S. Džiugienė. Verbų sekmadienį bus velykiniai pusryčiai, kuriems organizuoti pakviesta pirm. R. Kučienė.

Gegužės 2 d. įvyks tradicinis Jaunimo centro koncertas, kurio programą sutiko atlikti Lietuvių opera, atlikdama arijas ir choro dainas.

Jaunimo centras palaipsniui regimai ima gražėti. Pati I. Kriaučeliūnienė sudarė įspūdingus kolažus iš nuotraukų, vaizduojančių lietuvių veikimą. Tai raštinėje, tai kituose kambariuose atsiranda nauji paveikslukai, tautodailės skulptūros, makramė nėriniai bei kitokios puošmenos, įnešančios naujo jaukumo. Automobilių ir žmonių saugumui užtikrinti penktadieniais ir šeštadieniais civilis sargas, o šeštadieniais policininkas.

Atrodo, kad tėvai jėzuitai pasitiki I. Kriaučeliūnienės vadovaujamo administracinio komiteto veikla ir dabar už simbolinę kainą pasirašyta nuoma dar trejiems metams.

Irena Kriaučeliūnienė, negaudama jokio atlyginimo, Jaunimo centre budi kas penktadienį, šeštadienį, sekmadienį, o dažnai kokiems užpirkimams reikia ir ekstra atvažiuoti, pvz. dabar iš Jaunimo centro moterų klubo gaunama auka naujiems indams ir reikia važiuot į fabriką gauti jų lengvesnėmis sąlygomis.

— Ar vyras neburbuliuoja, kai jums tenka taip dažnai iš namų išvykti? — atsargiai paklausiu jos.

— Ne. Jis kažkaip patenkintas. Juk savas, lietuviškas reikalas. Daugeliu atvejų pavyksta reikalus tvarkyti ir iš namų, telefonu. Čia dabar pasidariusi lyg antroji Jaunimo centro raštinė — atsiliepia ji ir greit prideda:

— Ne aš viena gi dirbu. Turime puikią valdybą. Henrikas Laucius — finansų tvarkytojas. Jis padaro didžiuosius užsakymus. Alė Steponavičienė — raštininkė — rūpestingai sutvarko sąskaitas, atlieka sekretorės darbą, Viktoras Diminskis veda narių kartoteką. Turime gausų būrį narių — rėmėjų. Birutė Jasaitienė — rūpestinga korespondentė, kurios dėka dažniau spaudoje pasirodo žinių apie Jaunimo centrą. Labai gera valdyba. Visais galima pasitikėti. Ką pasiima, padaro, kiekvienas atlieka savo uždavinį rūpestingai ir sklandžiai.

— Kaip ir kada pradėjote savo visuomeninę veiklą?

Ejau šalia savo vyro jo visuomeninio gyvenimo darbų kelyje, išgyvendama jo rūpesčius, šiek tiek padėdama jam darbuose, iš jo mokiausi. Nesu plačiai įsivėlusi į visuomeninę veiklą, bet lietuviškumo idėja yra mano, kaip sako, kraujuje. Ir įsijungti į lietuvišką veiklą pastūmėjo vaikai, mūsų pačių vaikai. Kaip ir dauguma tėvų, mes supratome, kad ištirpsime ir pranyksime verdančioje žmonijos jūroje, jei neišsaugosime savo kalbos, tautos tradicijų, jei nepajėgsime suburti jaunimo į organizacijas ir lietuviškas mokyklas. Tada nesugebėsime išlaikyti lietuviško gyvenimo tęstinumo. Šeimoje vaikas išmoksta gerbti Lietuvą, išugdomas nebijantis viešai pasisakyti esąs lietuvis, pratinamas nevengti kalbėti lietuviškai. Tėvų įtaką ryškiausiai pastebėjau septynerius metus būdama Montessori (dabar Kriaučeliūnų vardo) Vaikų namelių administratore. Įdomu stebėti, kad vaikai elgiasi ir kalba kaip tėvai. Supratau, kodėl mokytojos per kelias savaites susidaro namų ir šeimos vaizdą. Vaikai išdidžiai kopijuoja tėvą ir motiną.

Vaikų nameliams stipriai atsistojus ant kojų ir atėjus jaunoms, energingoms jėgoms dirbti, pasitraukiau. Ir vėl ėjau paskui savo dukteris padėti "Grandies" tautinių šokių grupei. Vadino jie mane "Mama Grandis", o man buvo malonu jais rūpintis kaip savais. Likau jaunimui jautri visam laikui.

— Dirbdama Jaunimo centre susiduriate su daug jaunimo. Koks įspūdis?

— Daug, labai daug jaunimo, ypač savaitgaliais, matau Jaunimo centre. Susiduriu ir su labai gražiai besielgiančiais ir lietuvių kalba gerai mokančiais, susiduriu ir su menkesniais. Džiaugiuosi ir didžiuojuosi sakydama svetimtaučiams, kad niekuomet nemačiau blogų lietuvių vaikų Jaunimo centre. Kartais iš jaunatviškos energijos, kartais iš "vyriškumo" įrodymo, kartais namų pavyzdžio vedami jie padaro nepageidaujamų išsišokimų. Bet ką gi: ne kartą vyresnieji daug skaudžiau nusikalsta žodžiais ir veiksmais.

— Sutikdama vadovauti Jaunimo centro valdybai, ar pagalvojote apie didelį darbą, rūpesčius, sunkumus ir problemas?

— Leiskite man pasisakyti apie patį vardą. Statant Jaunimo centrą, manau, jėzuitai skyrė tą pastatą jaunimui, todėl pridėjo tą žodį "Jaunimo". Bet per 24 metus šis centras įrodė, kad jis tarnauja tiek lietuviškam jaunimui, tiek vyresniesiems. Gal pastariesiems net daugiau. Kadangi Jaunimo centras apima labai plačią lietuvišką veiklą, todėl yra nuomonių, kad vardą reikėtų sustiprinti, pakeičiant į "Lietuvių centras" ar panašiai

Sutikdama dirbti, žinojau, kad bus daug darbo, bet negalvojau, kad bus tiek rūpesčių. Bet jų yra visur, ypač jeigu darbas dirbamas su meile ir be užkulisinių minčių — išrokavimų. Žmogus tam ir sutvertas, kad galvotum, kurtum, ir, jei pasiseka, džiaugtumeis savo darbo vaisiais. Vieni džiaugiamės, kitiems sunku matyti kitų pasisekimus darbuose, sunku kontroliuoti šėlstančius jausmus, ir tada tas darbas trukdomas, susidaro problemos.

Nemažas rūpestis yra Jaunimo centro narių išlaikymo arba naujų narių pritraukimo reikalas. Jie yra tikrieji Jaunimo centro išlaikytojai, nes aukų mes beveik negaunam, o iš nuomų neišsilaikom. Dalis žmonių, kasdieninių gyvenimo rūpesčių vejami, pradeda užmiršti Jaunimo centro paskirtį ir taip svarbią jo užduotį. Dalis, nors jau pasipuošę baltom, sidabrinėm galvom, tebevarsto Jaunimo centro duris ir yra stipriausi šių namų rėmėjai. Jie yra tėvai, kurių vaikai, galima sakyti, čia užaugo, kurie jau savo "pipiriukus" vedžioja tėvų mindžiotais takais. Gaila pasakyti, kad daugumas jų laikosi labai pasyviai, nors supranta, kad Jaunimo centras dar ilgai bus reikalingas mūsų ateinančioms kartoms, nes čia plaka lietuviško gyvenimo širdis: čia jų vaikai gaus meilės kibirkštėlę savo tautai ir savai kalbai.

— Ar turite kokių pageidavimų mūsų visuomenei?

— Ateina Kalėdų šventės. Linkėdami artimiesiems laimės, sveikatos ir džiaugsmo, linkėjimus palydim dovanomis, specialiai parinktomis ar tik atsitiktinai pagriebtomis. Kalėdų dovanų laukia ir džiaugiasi maži vaikai, laukia lietuviškos institucijos, laukia ir Jaunimo centras. Materialinė parama visiems reikalinga. Be jos gyventumėm dvasiniame skurde ir šuoliais lekiančiame nutautėjime. Kalėdų laikotarpio sezoną Jaunimo centras atidaro su tradicine Jaunimo centro vakariene gruodžio 6 d. — sekmadienį. Jūsų dalyvavimas bus kalėdinė dovana Jaunimo centrui, tam lietuviškam kultūros židiniui. Tegul mūsų visų prižiūrima bendra židinio ugnelė dar ilgai šviečia kaip švyturys audros naktyje visiems, kurie didžiuojasi esą lietuviai ir privilioja tuos, kurie atitolo nuo bendro kelio, kviesdama grįžti prie savųjų.

Juozas Prunskis

Marija Rudienė, Balfo centro valdybos pirmininkė, su Lietuvos gen. kons. Juze Daužvardiene, ją pasveikinusia žymiosios moters žymenio įteikime.

Marijai Rudienei (vidury) A.L.R.K. moterų s-gos c.v. pirm. Julija Mack (iš k.) įteikia žymiosios moters žymenį. Iš deš. Emilija Prose, pravedusi pagerbimo vakarą.

Elena Bradūnaitė (iš k.) su savo kolege Greta Swenson (d.), vystant Chicagos etnologinį projektą to projekto įstaigoje. (Nuotrauka iš „Folklite Center News", Volume IV, Number 3, 1981)

Mūsų veikla

* **Elena Bradūnaitė**, dirbanti kaip etnologė Amerikos Tautotyros centre (American Folklife Center) kongreso bibliotekoje, Washingtone, D.C., praeitą savaitę atskrido Chicagon ir penktadienio vakare M. K. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, atidarant lietuviškų mitinių būtybių temos dailės parodą, tarė puikų atitinkamą žodį. E. Bradūnaitė taipgi yra parašiusi įvadą minimos parodos katalogui. O Mokslo ir kūrybos simpoziume, istorijos sesijoje, vakar, penktadienį, ji padarė išsamų pranešimą apie pirmąsias Amerikoje išleistas lietuviškas plokšteles kaip šaltinį studijoms.

Jaunoji ir darbščioji mokslininkė yra viena iš redakcijos narių, kaip etnologijos specialistė, Kongreso bibliotekos leidinio „Folklife Center News", kuriame pasirodo ir jos straipsniai, bendradarbiauja ir kituose amerikiečių folkloristikos žurnaluose, dalyvauja tarptautiniuose folkloristikos simpoziumuose užsienyje, (pastarąjį kartą Jugoslavijoj), o spalio mėn. Amerikos folkloristų suvažiavime San Antonio, Texas, skaitė taipgi du pranešimus.

Atleisk ir užmiršk...

Ne vienam iš mūsų atleisti mums padarytą nuoskaudą, žalą yra nelengva. Tačiau atleidus užmiršti ir nebesugrįžti prie tos žaizdos daugeliui darosi neįmanoma. Dievui gi tai natūralu. Jei mes išpažįstam savo nusikaltimus per išpažintį, jie atleidžiami ir užmirštami.

Tai buvo paskutiniųjų moterų rekolekcijų Cenacle vienuolyne lapkr. 6, 7, 8 dienomis pradžios konferencijos tema. „Ir atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame..."

Sukrečiantieji išgyvenimų pavyzdžiai

Įdomu buvo klausytis kun. Joną Bacevičių kalbant apie išpažinties svarbumą ir reikšmę žmogaus gyvenime. Kai daugelis dabar remiasi tik savo sąžinės balsu ir nuotaikos pasireiškimais, pabrėždamas laisvos valios primatą, išgirsti, kad nuodėmė nėra ištrinta teologijos moksle, kad išpažintis Bažnyčios ne tik pageidaujama, bet ir reikalauiama praktikuoti, kad kaltės jausmas, jei juo neatsikratysi, griauna ne tik dvasinę, bet ir fizinę sveikatą, buvo lyg seniai girdėta, bet primiršta tiesa.

Šiais metais moterys, kurių buvo daugiau kaip 55, išgirdo stipriai konkrečius, gyvenimiškus, kartais sukrečiančius žmonių išgyvenimų pavyzdžius. Tai nebuvo teoretinis ėjimas prie Dievo. Priešingai, nuo realaus paskirų žmonių Dievo išgyvenimo, Jo meilės, globos, Jo būvimo pajautimo eita prie bendrų išvadų ir tiesų.

Atleidęs pasveiksi

„Dievas myli mus". Prie šio tvirtinimo vis grįžo kun. Jonas. „Ką tu bedarytum, kas su tavim nutiktų, Dievas atmes blogį, ydas, nusikaltimus, bet tavęs paties Jis nepasmerks, neatstums, nes tu — Jo kūrinys".

Rekolekcijų vedėjas davė daug pavyzdžių, kaip žmonės, išpažinę savo klaidas, nusikaltimus, pasveikdavo ir iš fizinių negalavimų.

Kentėjimuose ir prakaite pelnomės kasdieninę duoną. Apie kančią, ligas praleidžiame daug laiko kalbėdami, guosdamies ar ramindami kitus, todėl sutikti, kad kentėjimai gali būti priemonė atidengti paslėptas dvasines Dievo duotas galias ir įjungti žmogų stebėtinu būdu į Atpirkimo Paslaptį, nėra lengva. Kančią pakelti (fizinę ar dvasinę) reikia didvyriškumo. Ar kiekvienas mes to didvyriškumo turime? Ar tai įmanoma? O girdėti pavyzdžiai kalbėjo, kad įmanoma. Argi apie tai nekalba mūsų broliai ir seserys Sibire, tremtyje, koncentracijos stovyklose, kalėjimuose, psichiatrinėse ligoninėse?

Tikėk, pasitikėk, mylėk

Viskas yra Dievo dovana. Net ir blogumai gali išeiti į gerą. Nuo žmogaus priklauso, kaip jis tą Dievo dovaną sunaudos. Reikia didelės Dievo meilės ir noro krikščioniškai gyventi. Dievo malonės padedamas žmogus viską gali nugalėti. Reikia tikėti, pasitikėti ir mylėti.

Be kun. Jono Bacevičiaus konferencijų, rekolekcijų dalyvės turėjo progos kasdien dalyvauti šv. Mišių aukoje. Buvo kalbamas rožinis, einami kryžiaus keliai. Kiekviena buvo palaiminta (šeštadienį), patepant šv. aliejumi ir meldžiantis atskirai kiekvienos intencija. Buvo daug giedama. Tai nuopelnas Aldonos Prapuolenytės, kuri jau nebe pirmą kartą yra vyriausia šių rekolekcijų organizatorė, įdedanti visą savo širdį, fizines jėgas ir dvasinius sugebėjimus.

Kiekvienais metais šios lietuvių moterų rekolekcijos Chicagoj būna, didelė verta pasinaudoti šventė.

Danutė Augienė

Knyga apie okupacijas ir bėgimą

Sofija Ambrazevičienė, TREMTIES SŪKURY. Autobiografinė apysaka. Chicaga, 1981 m. Aplankas ir viršelis dail. Petro Aleksos. Spausdino „Draugo" spaustuvė. Tiražas 500 egz. 133 psl. Kaina 4 dol.

Sofija Ambrazevičienė, Detroite gyvenanti autorė, jau pasiekusi 80 m. bet sugebanti sklandžiai savo mintis plunksna išreikšti, parašė šį jau trečią savo veikalą, paremtą atsiminimais. Ankščiau buvo išspausdintos jos knygos: „Tėvynės pakluonėse" (1978 m.) ir „Gyvenimo nuotrupos" (1980 m.). „Tėviškės" laikraštyje buvo spausdinami jos apsakymėliai.

Šiame leidiny autorė nuoširdžiai, vaizdžiai primena gyvenimą laisvoje Lietuvoje, pirmosios bolševikinės okupacijos siaubą su baisiaisiais trėmimais, vokiečių okupacijos išgyvenimus, pavojingą ir nuotykingą bėgimą į Vakarus, kol pavyko pasiekti Eichstaetą, kur vienuolyne buvo apsistojusi viena jų pažįstama. Ryškiai aprašomi autorės išgyvenimai krintant bomboms.

Apskritai, knyga gyvai išsako lietuvių vargus ir rūpesčius okupacijose ir pabėgėlių pavojus, traukiantis į nežinią, į Vakarus.

Knygą paėmus į rankas atrodo, jog autorei būtų buvę geriau tiesiog rašyti atsiminimus, kaip išgyventos tikrovės liudijimą. Kai knyga paversta apysaka, nors ir pažymėta, kad ji autobiografinė, nebėra tikrumo, kur čia tikrovė, kur beletristinis pasakojimas. Bet gal autorė turėjo priežastį tokią formą pasirinkdama, įvesdama kai kuriuos kitus vardus, kad aprašomiems nesusidarytų naujų pavojų. Autorė nevengia stiprių posakių. Pvz. aprašydama Baltuškienės vyro likimą, pasakoja, kąip ji, bėgantį nuo vokiečių, išvežė raudonieji. Kaip tvirtino partizanai, pirmomis karo dienomis jį nušovė Rusijoje. Žmonai neteko jo net palaidoti. Ir autorė prideda: „Galbūt kur nors Rusijos laukuose juodvarniai jam akis išlesė ir lietus plauna jo nelaimingus kaulus". Įtarpas gąsdinantis, bet ar jis buvo reikalingas.

Nors veikalas nepasižymi kokiomis staigmenomis, bet ryškiai pavaizduoja okupacijų laikotarpį ir pabėgėlių šiurpų kelią.

Juozas Prunskis

Šokis krikščionybėje

Marilyn Daniels parašė knygą: „The Dance in Christianity". kurią išleido Paulist Press New Yorke (88 psl., $4.95). Čia duodamos žinios apie religinius šokius istoriniuose amžiuose. Religinio šokio bruožus autorė aptinka senovės krikščionijos laikotarpyje, viduramžiais, kada net procesijose dalyvaudavo šokdami angelais aprengti berniukai. Jų šokio pėdsakai ir dabar išlikę Sevilijos katedroj. Religinis šokis turėjo vietos Renesanse ir yra gyvas net ir dabartiniais laikais, pvz. jį puoselėja Omega Liturgical Dance bendrovė ir jis praktikuojamas Westono priorijoje Vermonte. Visas šis veikalas gerai dokumentuotas ištraukomis iš pirminių šaltinių.

J. Pr.

Prof. dr. Ina Užgirienė, ketvirtojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo pedagoginės sekcijos vadovė. Nuotr. **P. Maletos**

MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUME

Pakilia nuotaika prasidėjo ketvirtasis Mokslo ir Kūrybos simpoziumas. Pradėtas susipažinimo vakaru Jaunimo centro kavinėje lapkričio 25 d., trečia dienio vakare. Susirinkusius pasveikino organizacinio komiteto pirm. inž. Juozas Rimkevičius. Pakvietė komiteto vicepirm. inž. St. Jokubauską pravesti pobūvio programą. Jis pripažino, kad suvažiavo mūsų pirmaujantieji kultūrininkai ne vien iš visos Amerikos, bet ir iš Europos bei Australijos. Paklausę paskaitų, susidarysime vaizdą, į kokį laipsnį yra pakilę mokslo ir kūrybos žmonės.

Simpoziumo leidinys tikrai įspūdingas su programa, paskaitų santraukomis, paskaitininkų nuotraukomis, net 450 pusl. Jo redaktoriai A. Dundzila, J. Masilionis, R. Vaitys, R. Vitas.

Supažindino su specialių parengimų globėjomis: susipažinimo vakaro V. Plepienė, literatūros - dramos vakaro I. Kerelienė, pokylio St. Labanauskienė. Priminė, kad J. Rinkevičius, jau ketvirtą simpoziumą organizuodamas, taip uoliai dirbo.

Inž. J. Rimkevičiaus pakviestas mokslinės programos komiteto pirm. Georgijos technologijos prof. Pr. Zundė supažindino su kitais komiteto nariais: Clark universiteto dėstytoja I. Užgiriene, Grumman, technologijos ir archit. korp. J. Bilėnas, Loyolos univ. dr. R. Nemickas ir dr. L. Šimutis.

Simpoziumo tarybos pirm. Albertas Kerelis supažindino su tarybos nariais: iš Liet. Bendruomenės — T. Remeikis ir kun. V. Rimšelis, Lituanistikos inst. T. Antanaitis ir J. Rėklaitienė, Liet. gydytojų — dr. G. Balukas ir dr. D. Giedraitis, Liet. inžin. ir archit. s-gos — St. Jokubauskas ir A. Kerelis. Buvo iškviesti pirmininkai organizacijų, kurios sudarė simpoziumo rengėjų tarybą: Liet. Bendr. V. Kutkus, Lit. inst. R. Šilbajoris, Liet. gydytojų — dr. J. Valaitis, Liet. inž. ir archit. — V. Izbickas. Padėkojo ir talkininkėms susipažinimo vakaronėje: V. Lapienė, J. Jakaitienė, Slonskienė, Smalinskienė, Budrionienė, o taip pat vyrai — Martinkus, Budrionis.

Svečiai maišėsi savo tarpe, vedė privačius pokalbius, vaišinosi prie stalų, rasdami gausiai pažįstamų iš įvairių miestų. Buvo susirinkusių apie 250 žmonių. Pobūvio dalyvius linksmino savo dainomis R. Markelytė. Dainavo apie gamtą, liaudies dainą apie bernelį ir mergelę, savo kūrybos dainą apie rudenį. Solistė patraukliai dainavo sau pritardama gitara. Šilti plojimai bisui išprašė liaudies dainą — Pasvarscyk antela.

Buvo iškviesti įvairių sesijų organizatoriai. Kavinėje švytėjo ryškus šūkis: "Sveikiname lietuvius mokslininkus".

Pažymėtina, kad vyksta ryški moterų meno paroda galerijoje. Savo fabrikų, švyturių, visokiausių įrengimų brėžiniai ir nuotraukomis stebina inžinierių ir architektų paroda. Gausi ir mūsų mokslinių leidinių — knygų paroda. Simpoziumas įspūdingai jungia kultūrininkus ir kelia pasididžiavimą lietuvių laimėjimais.

Mokslo ir kūrybos simpoziumo atidaromasis posėdis įvyko lapkričio 26 d. Atidarė organizacinio kom. pirm. J. Rimkevičius, į garbės prezidiumą pakviesdamas vysk. V. Brizgį, gen. kons. J. Daužvardienę, Lit. instit. pirm. R. Šilbajorį, JAV LB pirm. V. Kutkų, simpoziumo mokslinės dalies vadovą Pr. Zundę, Liet. gyd. pirm. dr. J. Valaitį, PLIAS pirm. V. Izbicką.

Vysk. V. Brizgys sukalbėjo invokaciją.

Vadovaujant sol. N. Linkevičiūtei sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Atsistojimu pagerbti mirusieji mokslo ir kūrybos žmonės.

J. Rimkevičius šį simpoziumą pavadino kultūriniais atlaidais, į kuriuos suvažiuoja tiek daug žmonių. Skatino stebėti mūsiškių laimėjimus kūryboje ir ragino nepamesti pasitikėjimo savimi tolimesnėje veikloje. Sveikino, dėkojo už atvykimą, kvietė sudaryti vieną darnią lietuvišką šeimą.

Gen. kons. J. Daužvardienė kalbėjo, kad iš šių simpoziumų lauksime naujų kelrodžių. Ankstyvesniame simpoziume kelta rimta mintis steigti lituanistikos katedrą, o dabar ji tampa realybė. IV-to simpoziumo temos svarbios ir aktualios, ypač okupuotos Lietuvos padėties aptarimas. Tikimės susilaukti protesto dėl kalinamų lietuvių kultūrininkų. Sveikino simpoziumą bei Lit. instituto ir inžinierių bei architektų suvažiavimus.

Prof. P. Zundė priminė, kad šiame simpoziume turėsime per 170 paskaitų ir du forumus. Mes turime už Lietuvos ribų apie 2000 asmenų, kurie tiktų į simpoziumo paskaitininkus. Daug simpoziumo dalyvių — jaunesnės kartos. Jiems bus svarbus svarstymas tautybės ryšys su mokslu. Tuo klausimu paskaitą — apie tautybę ir mokslą — sutiko skaityti dr. J. Girnius, kuris taip giliai gyvena šiomis idėjomis.

Simpoziumas buvo gerai organizuotas, vyko sklandžiai, laikytojų buvo gausiai, didelis procentas jaunimo. Kaip bičių avilys buvo gyvas Jaunimo centras. Tarpais vyko paskaitos net 8-se salėse. Buvo atskiros sesijos literatūros, jūros ir gamtos mokslų, stomatologijos, filosofijos, medicinos, chemijos, fizikos, matematikos, teisės, medžiagų mokslų, politinių mokslų, architektūros, menotyros, kalbotyros, fizinio auklėjimo, vibrotechnikos, žemės mokslų, psichologijos, ekonomijos, biologijos, kompiuterių, socialinių mokslų, teologijos, energijos. Visos dienos nuo lapkričio 26 d. popietės iki lapkričio 29 d., sekmadienio, popietės, labai užimtos. Paskaitų tarpe žmonės gaivinosi, užkandžiavo kavinėje.

Šis simpoziumas išryškino, kaip žymių specialistų mes turime įvairiose mokslo šakose ir kaip lietuvių kultūros genijus yra pajėgus. Tuo pačiu metu vyko ir Pasaulio lietuvių inžinierių bei architektų suvažiavimas. Ketvirtadienį rytą taip pat Jaunimo centre įvyko Lituanistikos instituto suvažiavimas, kuriame pirmininkavo dr. R. Šilbajoris, sekretoriavo dr. J. Rėklaitienė. Perrinkta ta pati valdyba, kuriai pirmininkauja dr. R. Šilbajoris. **J. Pr.**

Žodis vainikas mūsų kalboje turi kelias prasmes. Mes sakome: gėlių vainikas, varpų vainikas, aukso vainikas, mėnulio vainikas (drignė). Turime net rąstų, sienojų vainiką. Vadinasi, vainiko esmę sudaro forma (apskritimas).

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio programa Naujoj Anglijoj iš Stoties WLYN, 1360 banga, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauką ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rasite didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

UŽ KOKIO NETEKĖTI

"Netekėkite už vyriškio, kuris peržengė trisdešimt penkerius metus!" — pataria psichiatrijos profesorius amerikietis Polis Popenė. Jo nuomone, dar vienai iš dešimties moterų pavyksta atpratinti tokį vyrą nuo blogų įpročių, kurių jis įsigijo, būdamas viengungis.

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Ca. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New Yorke. Tai puošni dail. POVILO PUZINO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina su persiuntimu 27 dol. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progomis įteikti bet kam: svetimtaučiui ar lietuviui.

Gaunama DRAUGE, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL. Illinojaus gyventojai prideda $1.50 valstijos mokesčio.

Kviečiame įsigyti šiuos leidinius

Lietuvių Enciklopedija 36 tomai	**$366.00**
Encyclopedia Lituanica 6 tomai	**$125.00**
Vinco Krėvės Raštai 6 tomai	**$32.60**
Iš mano atsiminimų — Petras Klimas	**$13.25**

(Kainos su persiuntimu Amerikoje)

Užsakymus siųsti: **J. Kapočius,** P.O.Box 95, So. Boston, MA 02127

Telef. dieną **(617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.**

FREE
Holiday Raffle
Given By
Avalon Galleries

- Lladro
- Anri
- Hummel
- Dresden
- N. Rockwell
- Sebastian
- Precious Moments

1st Prize $400 Diamond
2nd Prize $265 Lladro
3rd Prize $175 N. Rockwell
And Other Prizes
Must be 18 or older. No purchase necessary. Must register at Avalon Galleries to be eligible for drawing Sunday, December 27th, 2 p.m.

- 14K & 18K Gold
- Diamonds & Gems
- Amber
- Crystal
- Pewter
- Por. Dolls
- Music Boxes
- Cards

ALSO
Holiday DISCOUNT Certificate
30% OFF on 14K gold jewelry
20% OFF on gifts
10% OFF on collectibles
Name _____ Phone _____
Address _____ Zip _____
Present At
Avalon Galleries
THE ART OF GIVING TASTEFULLY AT AFFORDABLE PRICES
4243 S. Archer Ave. (Between Kedzie and Sacramento) 247-6969

DAR GALIMA GAUTI IŠ AUTORIAUS
KUN. J. BURKAUS KNYGŲ:
Du dv. būt. pasauliai $8.50
Teresė Neumannaitė $5.00
Arti tiksio $6.00
Meilės liepsna (vert.) . . . . . auka
Persiuntimas — auka
Adr.: 809 RAMBLE ST. HOT SPRINGS, AR. 71901

MIDWAY FUNERAL HOME
3 Spacious Chapels. We offer preneed & counseling on prearranged funerals. For more information contact RAYMOND ANDERZUNAS, 767-8807 Cor. Archer & Major, 5048 S. Archer

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
4514 S. Talman Ave. 927-3559
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISO SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į Hermaną Dečkį
Tel. 585-6624 po 5 val. vak.
Kalbėti lietuviškai

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9 val.
3314 West 63rd Street
Tel. — PRospect 6-8998

PUSMEČIUI
$121.00 Chicagoje
$93.00
Ciceroje
(10/20/5/UM)
Pensininkams auto apdrauda
Amžius 62 iki 80 m.
6529 So. Kedzie Avenue
J. BACEVIČIUS — 778-2233

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas.
5610 So. Pulaski Rd., Chicago
Phone — 581-4111

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 W 69th Street — Tel. RE 7-1941

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
● RŪPESTINGAI ĮSPILDOMI RECEPTAI ● FANNIE MAY SALDUMYNAI ● KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.
Tel. — 476-2206

CLASSIFIED ADS

ĮSNUOMOJAMA — FOR RENT

For Rent — Marquette Park. 5 room apartment (3 bedrm.). $330 per mon., heat and cooking gas included. Carpeted. Adults. Tel. 434-2406.

ĮSNUOM. 4 kamb. butas vyresnio amžiaus asmenims, Marquette Parko apylinkėje.
Skambint — HE 4-4440

ĮSNUOM. 5 kambarių apšildomas butas. 71-os ir Fairfield apylinkėje.
Skambint — 434-9585

ĮSNUOM. 5 kambarių apšild. butas. Karštas vanduo. Suaugusiems.
Skambint — 737-0717

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir įvairūs blankai.

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
BUBNYS
Tel. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.
Pardavimas ir Taisymas.
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavardę ir telefoną.
SERAPINAS — 636-2960

MOVING
SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

LIETUVOS ISTORIJOS VAIZDINĖ SANTRAUKA
Sudarė
VILIUS L. DUNDZILA
Išleido 1979 m. "Dirvos" B-vės įpėdiniai: Antanas, Tomas ir Vilius Dundzilai.
Šis leidinėlis pritaikytas mūsų maliesiems, pagal amerikiečių leidyklų metodus.
Kaina su persiuntimu $1.60
Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

Biznieriams apsimoka skelbtis "Drauge".

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Arti 73-čios ir Campbell — 2-jų butų medinis. Tik $38,500.
Arti 71-os ir Francisco — 2-jų butų mūrinis. Ten pat 4 butų mūr.
Brighton Parke — 2-jų butų mūrinis
Be to turime gerų rezidencinių ir pajaminių nuo 5 iki 40 butų.
Skambinkit tel. 436-7878
ŠIMAITIS REALTY
2951 West 63rd Street

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Telef. GA 4-8654

PACKAGE EXPRESS AGENCY MARIJA NOREIKIENĖ
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
Tel. 925-2737

Popular Lithuanian RECIPES
PATIKSLINTA IR PAGRAŽINTA
AŠTUNTOJI LAIDA
Suredagavo
Juozapina Daužvardienė
Šiom dienom Draugo spaustuvė išleido aštuntą laidą šios populiarios virimo knygos. J. Daužvardienė vėl patikslino ir pagražino šią laidą, naujais patiekimais.
Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukėlusi labai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, Knygų Skyrius
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Kaina su persiuntimu $5.05
Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiams.

ĮSIGYKITE LIETUVIŠKAS VĖLIAVĖLES
★
Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavukę.
Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevesuotų jūsų namuose.
Tokios vėliavos kainuoja $1.50 (reikia dar pridėti 8 ct. mokesčio ir 50 ct. už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite sekančiai:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

Toronto vyrų choras "Aras", vadovaujamas muz. V. Verikaičio, koncertuoja Lietuvių dienose, Clevelande.
Nuotr. V. Bacevičiaus

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

IŠSIPILDĖ SVAJONĖ

Kai kurie žmonės, ateidami į šį pasaulį, atsineša vienokį ar kitokį polinkį. Jei jį pavyksta įgyvendinti, tokie žmonės paprastai jaučiasi labai laimingi. Dr. Kazys Gudėnas, gyvenąs Philadelphijos pasienyje, dar vaikas būdamas geidė tapti advokatu ir šią profesiją plačiai panaudoti gyvenime. Vedamas didelio noro ir būdamas gabus, nesunkiai apsišarvavo teisės mokslo žiniomis. Tačiau, gyvendamas sūkuringoje epochoje, dėl įvairių priežasčių įgytų žinių pilnai negalėjo panaudoti gyvenime. Vienok mintis verstis advokatūra jį lydėjo iki brandaus amžiaus ir pagaliau jo troškimas išsipildė. Pasekime dr. Gudėno gyvenimo kelius.

Teisių mokslus jis studijavo Vytauto Didžiojo ir Vilniaus universitete. Gavęs diplomą, 1941 m. buvo priimtas advokatu Kaune. Studijuodamas dirbo darbo ir socialinių reikalų srityje, kaip darbo inspektorius. Vėliau buvo paskirtas teisinės ir techninės darbo apsaugos direkcijos viršininku ir juriskonsultu. 1941 m., susikūrus laikinajai Lietuvos vyriausybei, vadovavo komisijai, kuri paruošė Lietuvos darbo teisės kodeksą. Deja, vokiečių okupacinė valdžia jo neleido įgyvendinti.

Antrą kartą Stalino armijoms įsiveržus į Lietuvą, K. Gudėnas išvyko Vokietijon ir 1945 m. įstojo į garsųjį Goettingeno universitetą. Po dviejų metų studijų parašė dezertaciją apie pilnąją prekybos bendrovę Vokietijos teisinėje sistemoje ir 1948 m., išlaikęs žodinius egzaminus, gavo teisių daktaro laipsnį. Tuojau buvo priimtas į IRO centrinę įstaigą, esančią Bad Kissingine, ir vyriausio teisinio patarėjo raštinėje dirbi kaip ieškinių sk. viršininkas.

1950 m. emigravo į JAV-bes ir Philadelphijoj pradėjo dirbti draudimo bendrovėje teisinį ir administracinį darbą. Dėl gerai atliekamų pareigų ir mokėjimo gražiai sugyventi su bendradarbiais K. Gudėnas viršininkų buvo respektuojamas ir aukštinamas tarnybose. Tačiau tai buvo viena iš priežasčių, kodėl nesiryžo siekti advokatūros. Nuo 1970 m. pradėjo dirbti egzekutyvinėse pozicijose ir rašė straipsnius į profesinius žurnalus. Jis greitai plačiai išgarsėjo ir buvo kviečiamas į įvairias konferencijas bei seminarus skaityti paskaitas draudimo ir teisės reikalais. Su tokiomis paskaitomis dr. Gudėnas aplankė apie 30 miestų.

Po 30-ties darbo metų, išėjus į pensiją, buvo pakviestas arbitru ginčams spręsti tarp draudimo bendrovių. Keliose tų bylų jau dalyvavo.

Atsipalaidavus nuo darbo draudimo bendrovėse ir išauginus bei išmokslinus savąjį prieaugį, sumažėjo ir šeimyniniai rūpesčiai. Tokiu būdu, kaip sakoma, atsirado „marios" laiko. Dr. Gudėno širdyje vėl atbudo advokatūros troškimo reikalas.

Kaip užsienyje praktikavusiam advokatui, jam pagal Pennsylvanijos įstatymus reikėjo užbaigti dviejų metų studijas Amerikos universitete ir išlaikyti advokato egzaminus. Tą atlikus, pereitą mėnesį gavo teisę verstis praktika ir pradėjo dirbti didelėje La. Brum and Doak firmoje, Philadelphijoj. Specializuojasi sutarčių, ypač draudimo, ir civilinėse bylose dėl kūno sužalojimo bei turto apgadinimo. Šalia to yra vienas iš direktorių Liberty Fed. savings and Loan Association, paprastai mūsų vadinamu lietuvišku banku.

Atsiektais laimėjimais džiaugėsi pats dr. Gudėnas, jo šeima ir visa mūsų kolonija. Dar norisi paminėti, kad jo duktė Justina taip pat yra advokatė ir savo profesijoj sėkmingai darbuojasi Philadelphijoj. Kita duktė Ingrida turi magistro laipsnį iš psichologijos ir kaip konsultantė dirba vienoje bendrovėje San Francisco, Calif.

Dr. Gudėnas priklauso tai generacijai, kuri vaikystėje matė carų bei I-jo pasaulinio karo niokiotą Lietuvą ir vėliau stebėjo joje daromą pažangą. Jo kartos žmonės, įsigiję įvairiose šakose mokslines žinias, tą ūkinės ir kultūrinės pažangos ratą pradėjo sukti dar spartesniu tempu. „Aušros" gadynės žmonės didžiavosi mūsų tautos didinga praeitimi, o K. Gudėno laikotarpio karta — didžiuliais nepriklausomo gyvenimo laimėjimais. Todėl to periodo žmonės tiek pavergtoje tėvynėje, tiek išeivijoje, su mažomis išimtimis, nors ir gyvenimo naštos jau kiek palenkti, dar vis intensyviai grumiasi dėl nepriklausomybės atstatymo bei lietuvybės išlaikymo.

Dr. Gudėnas okupacijų metais aktyviai dalyvavo pogrindyje. Lietuvoje, susikūrus Vlikui, buvo paskirtas Darbo ir socialinių reikalų komisijos pirmininku. Atsiradęs Vokietijoj, prisidėjo prie Vliko perkėlimo iš bombarduojamo Berlyno į Wuerzburgą. Lietuvių sąjungai pavedus, karui besibaigiant, lankė didesniuosius lietuvių telkinius ir mezgė su jais ryšius. Įsisteigus Lietuvių Bendruomenei, dr. Gudėnas buvo pirmasis Wuerzburgo sk. pirm. Nuoširdžiai darbavosi Philadelphijos LB paylinkės ir apygardos valdybose. Kurį laiką buvo Pietinės New Jersey LB valdybos narys ir pirmininkas. Šiuo metu yra Philadelphijos Lietuvių namų bendrovės direktorių tarybos ir valdybos narys.

Norėtųsi dr. Kaziui Gudėnui palinkėti sėkmės naujuose darbuose ir toliau gražiai atstovauti lietuviams bei darbuotis mūsų tautiniuose baruose tol, kol atsiras pamaina.

Bronius Vaškaitis

Pats būdamas Didž. Lietuvos žemaitis, suprantama, Mažvydas, nesant rašomosios kalbos tradicijos, ir rašte rėmėsi savo tarme. Tačiau vis dėlto jis juto tuo būdu neįtiksiąs kitų tarmių žmonėms. Tad juo toliau — kituose savo raštuose — juo labiau Mažvydas atmiešia savo kalbą ir aukštaitiškomis lytimis. Tam posūkiui didelės reikšmės turėjo tai, kad jis ėmė dirbti vakarų aukštaičiuose (Ragainėje), kurių Maž. Lietuvoje buvo gerokai daugiau negu žemaičių. Nuo grynos žemaitiškos tarmės Mažvydą turėjo atitraukti ir būrys jo bendradarbių aukštaičių.

P. Jonikas (iš Literatūra)

Trisdešimtmetis miunchenietis Peteris Selis, siekdamas pasaulio rekordo, iškentė po dušu 168 valandas.

CERTIFIED ROOFING COMPANY

Flat Roofing Specialists. Shingle & Roll Roofs All Types New & Repaired.

2 FLATS RECOATED FOR $225.00

TUCKPOINTING

NO JOB TOO LARGE. CHIMNEYS FROM $35.00-UP

Gutters & Downspouts, Aluminum & Galvanized. All Work Guaranteed, Fully Insured. Free Estimates. CALL — 525-0836

10% DISCOUNT TO SENIOR CITIZENS

LIETUVOS BAŽNYČIOS

1-mas tomas. Telšių Vyskupija

BRONIUS KVIKLYS

Telšių vyskupija yra 1-as tomas iš LIETUVOS BAŽNYČIŲ serijos leidžiamų knygų.

Leidinys gerai paruoštas. Talpina bažnyčių nuotraukas, o taip palikti ateities kartoms galimai tikresnį ir neiškreiptą mūsų bažnyčių ir kitų religinių pastatų vaizdą, kad ateities lietuvių kartos matytų, kiek daug meniškų religinių ir architektūrinių vertybių Lietuvos žmonės amžių bėgyje savo Viešpaties garbei yra sukūrę"—tai kaip rašo autorius knygos įvadėje.

"Vienas pagrindinių šios knygos tikslų yra uždokumentuoti ir pat jų buvusių vadovų, darbininkų gyvų ar nužudytų, mirusių ar dar gyvenančių išeivijoje. Didelio formato, 400 pusl. Kieti viršeliai. Tekstą surinko DRAUGO spaustuvė. Spausdino MORKUNO spaustuvė. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla. Kaina su persiuntimu $22.50. Illinois gyventojai dar prideda $1 20 valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

DAIL. GENOVAITĖ LAUCIENĖ

ACALINAITĖ

Gyveno Union Pier, Michigan. Anksčiau gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė lapkričio 26 d., 1981 m., 4 val. popiet, sulaukus 75 m.

Gimė Lietuvoje, Utenos apskrityje. Amerikoje išgyveno 31 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Jonas, sūnus Henrikas, marti Ilona, duktė Evangelina Kungienė, žentas Stasys, 5 anūkai ir 1 proanūkas, brolis Bronius Acalinas, sesuo Eleonora Kulienė su šeimomis Kanadoje, ir kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Kūnas bus pašarvotas šeštadienį, 4 val. popiet Petkaus Marquette kopl., 2533 W. 71 St. Laidotuvės įvyks pirmad., lapkr. 30 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Vietoj gėlių prašoma aukoti Lietuvių Fondui.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, sūnus, duktė, marti, žentas, anūkai ir proanūkas.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

Mylimam broliui

A. † A. EDVARDUI ALKEVIČIUI

išėjus į Amžinuosius Namus, jo seserį Aldoną ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame.

G. ir A. ZARR — *A. ir L. PETRIKONIAI*
K. GINIOTIENĖ — *A. ir J. ŠALKAUSKAI*
V. ir M. GINCAI — *E. ir I. MANOMAITIS*
S. ir L. SLABOKAI — *S. ir A. PAŽĖRAI*

Lietuvoje mirus jo brangiai motinai, mielą

ALGĮ ČEKAUSKĄ

su šeima giliai užjaučiame.

A. D. AUGŪNAI — *A. G. PETRULIAI*
D. A. DULAIČIAI — *V. M. PETRULIAI*
V. J. MITKAI — *K. A. STAŠAIČIAI*

Mielam draugui

A. † A.

EDUARDUI ALKEVIČIUI - ALKUI

mirus, jo šeimai ir giminėms nuoširdžią užuojautą reiškiame ir kartu lūdime.

TADAS IR ČESLAVA ALEKSONIAI

Mylimai mamytei ir senelei

A. † A. GENOVAITEI LAUCIENEI

amžinybėn iškeliavus, sūnų HENRIKĄ su žmona ILONA, anūkę LAURĄ ir anūką DARIŲ giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

ALGIS GRIGAS
JULIJA GRIGARAVIČIENĖ

A. † A. HENRIKUI ŠILINIUI mirus,

žmoną KUNIGUNDĄ giliai užjaučia ir kartu liūdi

BUVUSIOS BENDRADARBĖS —

S. DIDŽIULIENĖ — *V. KREGŽDIENĖ*
A. JAGUTIENĖ — *E. VENCLOVIENĖ*
J. MALDEIKIENĖ — *V. ŽOLYNIENĖ*
V. KOŽUKAUSKAITĖ — *E. ŽUJIENĖ*

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
2557 W. 69th Street Tel. 776-4363

J. & J. PHARMACY

Valstai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomos žolės ir kt. Važiuojamoji kėdė, rementai ir kt., pirkti ar nuomoti. Nemokamai supakuojame dovanas.

Pristatymas nemokamai
ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

Perskaitę Draugą, duokite kitiems pasiskaityt.

A. † A.

VLADAS BRAZINSKAS

Gyveno 6424 South Francisco Avenue, Chicago, Illinois.

Mirė lapkričio 26 d., 1981 m., 12 val. dieną, sulaukęs 64 m. amž.

Gimė Lietuvoje, Alytuje. Amerikoje išgyveno 30 metų.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Greta, sūnus Vytas, marti Regina, 2 anūkai Michael ir Lisa, ir sūnus Victor, marti Susan, anūkas Derek, sesuo Monika Brazinskaitė Lietuvoje, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas šeštadienį, 6 val. vak. Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 West 69 Street. Sekmadienį, 7 val. vak. Lietuvių Evangelikų Liuteronų Tėviškės bažnyčioje bus pamaldos už velionį.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, lapkričio 30 d. Dešimtą val. ryto bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sūnūs, marčios ir anūkai.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs — Tel. 737-1213.

PADĖKA

A. † A.

ADOLFINA MEDŽIKAUSKIENĖ

Mirė 1981 m. rugsėjo 2 d. ir buvo palaidota rugsėjo 5 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame kun. kleb. J. Stankevičiui, kun. M. Kirkilui ir kun. P. Patlbai atlaikiusiems gedulingas pamaldas už jos sielą. Dėkojame kun. M. Kirkilui ir kun. P. Patlabai, palydėjusiems velionę į kapines.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. ir visiems, kurie prisiuntė velionei gėlių.

Dėkojame muz. A. Skriduliui už vargonų muziką ir Antanui Paliuliui iš Waterbury, Conn. už jautrias giesmes bažnyčioje.

Dėkojame dr. P. Kisieliui už rūpestingą gydymą mūsų motulės ligos metu, o taip pat kun. kleb. J. Stankevičiui ir kun. A. Rutkauskui už lankymą namuose.

Dėkojame visiems laidotuvėse dalyvavusiesm, kuriems neturime galimybės padėkoti.

Dėkojame grabnešiams ir laidotuvių direktorei Sally Butkus už malonų patarnavimą.

Nuliūdę: Vaikai, anūkai ir proanūkai.

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVENUE — **Tel. YArds 7-1138-39**

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS
2424 W. 69th STREET — **Tel. REpublic 7-1213**
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Illinois — **Tel. 974-4410**

PETRAS BIELIONAS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE — **Tel. LAfayette 3-3572**

POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET — **Tel. YArds 7-1911**

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. — **Tel. OLympic 2-1002**

APLINK MUS

× **Marijonų bendradarbių** Chicagos apskrities valdyba ruošia prieškalėdinį susitikimą — vaišes. Jos bus gruodžio 16 d. "Dainos" restorane Marquette Parke. Norintys dalyvauti bendradarbiai ir jų draugai prašomi nelaukiant pranešti pirm. A. Snarskienei telefonu 436-4278 arba vicepirm. P. Tamošiūnienei telef. 656-0366.

× **Pedagoginio Lituanistikos instituto** absolventų išleistuvėse meninę programą atliks "Vaivos" ansamblis, kuriam vadovauja muz. Faustas Strolia.

× **Sen. Frank Savickas,** Illinois valstijos senatorius, pasisakė, kad jis bus kandidatas iš 3 distrikto, kuriame yra 27 distriktas, demokratų partijos vardu į federalinį kongresą vietoj Russo.

× **Balzeko Lietuvių kultūros muziejus** turės kalėdinį renginį Liet. Tautiniuose namuose gruodžio 5 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. Bus pagiedota kalėdinių giesmių, kalėdinės muzikos ir pasivaišinta bei susipažinta su muziejaus darbuotojais.

× **Marijos aukšt. mokyklos choras** numato palinksminti St. Rita Motinų klubo susirinkime gruodžio 5 d., trečiadienį, 8 val. vak. Taip pat bus kalėdinis bazaras gruodžio 5 d., šeštadienį, nuo 10 val. r. iki 3 val. p. p. mokyklos salėje.

× **Balys Matulevičius,** Toronto, Kanada, pakeisdamas gyvenamą vietovę, atsiuntė ir 5 dol. auką. Ačiū. B. Matulevičius apsigyveno St. Petersburg Beach, Fla.

× **Lietuvos generalinio konsulo Chicagoje dr. Petro Daužvardžio** 10-ties metų mirties minėjimui suruošti sudarytas specialus, įvairių organizacijų atstovų komitetas. Komitetui vadovauja dr. Leonas Kriaučeliūnas. Minėjimas įvyks gruodžio 13 dieną, 12 val. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Minėjimas prasidės šv. Mišiomis, seks akademija ir meninė programa. (pr.).

× **Vaznelių Gifts International** prekybos namai bus atidaryti kiekvieną sekmadienį iki Kalėdų nuo 11 val. ryto iki 4 val. popiet. (sk.).

× **Jaunimo centre veikiančioje krautuvėlėje** (kavinės patalpose) prekės - dovanėlės. Tai tautiniai audiniai, medžio drožiniai, gintaro dirbiniai, paveikslai. Krautuvėlės pelnas skiriamas Jaunimo centro išlaikymui. (sk.).

× **Dainos restoranas praplėtė savo patalpas!** Yra įrengta puošni salė, kuri talpina iki 40 asmenų. Norintieji šia sale pasinaudoti pusryčiams, pietums ir kitoms įvairioms progoms, prašomi kreiptis į **Dainos restoraną, 2656 West 71 Street, Chicago, Tel. 434-9666.** (sk.).

× **Akiniai siuntimui į Lietuvą.** Kreipkitės į V. Karosaitę — Optical Studio 2437½ W. Lithuanian Plaza Ct. (69th St.) Chicago, Ill. 60629. Telef. — 778-6766. (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.)

× **Baltic Monuments, Inc.,** 2621 W. 71 Street, tel. 476-2882, sav. Leonida Kazėnienė. Visų rūšių paminklai prieinamiausiomis kainomis ir sąlygomis. Atdara 10—5 val. (sk.).

× **Prof. Pranas Zundė,** dėstąs technologijos universitete Atlantoj, Ga., yra mokslinis pirmininkas viso Mokslo ir Kūrybos simpoziumo. Jis atvyko į Chicagą ir žiūri, kad visas simpoziumas praeitų tiksliai pagal sudarytą tvarką. Prof. P. Zundė yra apsistojęs pas redaktorių Algį ir Bronę Pužauskus Marquette Parke.

× **A. a. Genovaitė Laucienė** po sunkios ligos mirė lapkričio 26 d. Union Pier, Mich. Laidojama iš Petkaus Marquette laidojimo koplyčios pirmadienį, lapkričio 30 d. Nuliūdime liko vyras Jonas, sūnus Henrikas su šeima ir duktė Evangelina Kungienė su šeima.

× **Patikslinimas.** "Draugo" 1981. XI. 19 korespondencijoje "St. Petersburg A. Galdiko paroda" rengėjų - talkininkų sąraše netyčia praleistos pavardės: O. Petrikienės, I. Račinskienės ir S. Salienės.

× **Kun. Juozas Vaškas,** MIC, Chicagos marijonų vienuolyno vyresnysis ir "Laivo" redaktorius, jau grįžo iš atostogų ir pradėjo savo pareigas. Kitą savaitę nuo pirmadienio iki penktadienio jis praves rekolekcijas marijonams iš Chicagos ir Wisconsino. Bus užimtas rekolekcijomis ir namo tvarkymu.

× **Eugenijus Budrys,** gyvenąs Gotlando saloje, Švedijoje, atsiuntė parodai "Galerijoje" tik paveikslus, o pats neatvyks. Anksčiau buvo klaidingai paskelbta.

× **Adolfas Lekšas,** Western Springs, Ill., V. Kulbokas, Gulfport, Fla., mūsų bendradarbis, paaukojo po 10 dol. lietuviškos spaudos stiprinimui. Ačiū.

× **Augustinas Dumbra,** Saginaw, Mich., pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė ir 10 dol. auką. Ačiū.

× **Jonas Astas,** Hamilton, Ont., Kanada, atsiuntė čekį už dvejų metų prenumeratą, kalėdines korteles ir dar pridėjo auką. Ačiū.

× **Dr. Joseph A. Gustaitis,** Scranton, Pa., užsisakė didesnį kiekį kalėdinių kortelių ir dar pridėjo 7 dol. auką. Dėkojame.

× **M. Milierius,** East Springfiel, Pa., atsiuntė 4 dol. Po 3 dol.: A. Radziunas, A. Milkovaitis. Po 2 dol.: E. Gailevičiūtė, Pr. Karalius, Ona Caplinskas. Visiems dėkojame.

× **Vytautas Saulius,** Chicago, Ill., A. Milčienė, Manchester, Ct., J. Vidmantas, Elizabeth, N. J., J. Remys, Cicero, Ill., Leo J. Trečiokas, Santa Monica, Cal., dr. A. Skučas, Putnam, Conn., užsisakė naujausių leidinių už didesnes sumas.

× **Julia Mack** (Mrs.), Worcester, Mass., Lietuvių Katalikų Moterų s-gos pirmininkė, atsiuntė 25 dol. auką už gerą "Draugo" informaciją. Labai ačiū.

× **Jonas Talandis,** Olympia Field, Ill., visuomenininkas, pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė didesnę sumą. Labai ačiū.

× **Kun. Dominikas Lengvinas,** Windsor, Ont., Kanada, Elena Venclovas, Berwyn, Ill., Konstant J. Savickus, Oak Lawn, Ill., Stasys Žukauskas, Anicetas Sadauskas ir Marija Skodzienė, visi čikagiškiai įvairiomis progomis atsiuntė po 8 dol. aukų. Labai ačiū.

× **Alice's Restorane, 4506 W. 63rd St., tel. 582-7295,** kasdien **gaunamas** liet. maistas (cepelinai, koldūnai, balandėliai, t.t.). Priimami užsakymai išsinešimui. Atdaras kasdien nuo 5:30 val. ryto iki 8 val. vak., šeštadienį iki 2 val. popiet. Sekmadienį uždaryta. (sk.)

Ketvirtojo Mokslo ir Kūrybos simpoziumo organizacinio komiteto dalis. Iš kairės: Grasilda Reinytė, Valerija Plepienė, Stasys Jokubauskas, Stasė Labanauskienė, Matilda Marcinkienė, Alfonsa Budrionienė, Regina Smolinskienė ir Irena Kerelienė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VENECUELOS LIETUVIŲ DRAUGIJA

Lapkričio 15 dieną 1 val. Chicagos Venecuelos Lietuvių draugijos Šaulių namuose vyko metinis draugijos narių susirinkimas. Susirinkimą atidarė ilgametis draugijos pirmininkas Aleksas Barada. Pasveikino susirinkusius ir susirinkimui pravesti pakvietė pirmininkauti Joną Mežinską, o sekretoriauti Oną Bundelienę. Pirmininkas perskaitė parengtą dienotvarkę, kuri buvo priimta be pataisų. Pagal dienotvarkę, buvo pagerbti mirusieji draugijos nariai atsistojimu ir susikaupimu prisimenant amžinybėn iškeliavusius.

Praeito susirinkimo protokolą perskaitė Joana Banienė. Protokolas priimtas be pataisų. Vėliau sekė valdybos pranešimai. Draugijos pirmininkas Aleksas Barada pranešė, kad praeiti metai buvo gana sėkmingi, todėl ir toliau kvietė visus narius prisidėti prie daromų parengimų, kas žymiai palengvina valdybai įgyvendyti visus užsimojimus, sudaro sąlygas tęsti mūsų paramą Lietuvos laisvinimo, šalpos, spaudos ir radijo darbus. Parengimų vadovė Genė Baradienė perskaitė Motinos dienos minėjimo ir pikniko apyskaitą, kuri buvo priimta visų dalyvių su džiaugsmu ir rankų plojimais, nes abu parengimai praėję su dideliu pasisekimu ir geru derlium. Kasininkas Aleksas Bagdonas pranešė apie kasos pinigų investavimą ir kasos stovį. Viskas atrodo gana džiuginančiai Barados sumanaus pirmininkavimo ir visų draugijos narių pasišventimo dirbti šį darbą dėka.

Paskutinis pranešimas buvo revizijos komisijos, kasos ir atskaitomybės patikrinimas, kurį padarė Valerijonas Pocius, pirmininkas ir Jonas Stanaitis, narys. Valerijonui Pociui esant išvykus atostogų, protokolą perskaitė Jonas Stanaitis. Protokolas buvo priimtas be pataisų.

Sunkiausias klausimas buvo naujos valdybos ir kandidatų statymas. Susirinkimo pirmininkui Mežinskui ir sekretorei Bundelienei pasiūlius keletą pasiūlymų, buvo prieita prie susitarimo, kad iš senos valdybos narių, kurie sutinka būti perrenkami, kaip Aleksas Barada, Jeana Banienė, Jonas Stipelis, Hiacintas Suvaizdis ir nauji kandidatai — Jonas Mežinskas ir parengimų vadovės Janina Skamas, Marija Paulauskienė, Genė Baradienė pasižadėjo, esant reikalui: padėti darbu ir savo patyrimu. Šis pasiūlymas buvo viso susirinkimo priimtas gausiais plojimais.

Einant susirinkimui prie pabaigos, buvo nutarta, kaip kiekvieneriais metais, taip ir šiemet paremti Lietuvos laisvinimo veiklą, šalpą, radijo ir spaudą. Įdomu, kad Chicagos Venecuelos draugijos valdyba ir nariai skyrė visiems vienodai, nerasdami tarp remiamų už gerus geresnių arba už blogus blogesnių. Draugijos pirmininko Alekso Barados pasakymu, jie visi dirba sunkų tautinį darbą, kuris reikalauja daug daug pasiaukojimo.

Susirinkimui pasibaigus, buvo pasivaišinta G. Baradienės skaniai paruoštais užkandžiais ir kavute su pyragaičiais. Po užkandžių ir kavutės, valdybos nariai pasiskirstė pareigomis: pirmininkas Aleksas Barada, padėjėjas Jonas Mežinskas, sekretorė Jeana Banienė, kasininkas Hiacintas Suvaizdis, kasininko padėjėjas Jonas Stipelis, parengimų vadovės Janina Skamas, Marija Paulauskienė, pakelbininkė ir patarėja Genė Baradienė.

Hiacintas Suvaizdis

SUVALKIEČIŲ DRAUGIJA

Chicagos Lietuvių Suvalkiečių draugijos narių susirinkimas vyko spalio pabaigoj Vyčių salėje. Vadovavo pirmininkas Leonas Vasilevas. Sveikino visus gausiai susirinkusius, pranešė, kad mirė draugijos narė a. a. Mery Shimkus. Ji buvo pagerbta visų atsistojimu vienos minutės tyla, o jos šeimai išreikšta gili užuojauta.

Raštininkas E. Strungys perskaitė nutarimus iš praeito susirinkimo. Priimta kaip skaityta. Sergantys jau sugrįžo iš ligoninės, būtent Megdalin Rainis ir Antanas Petraitis. Jau namuose gydosi. Linkim geros stiprios sveikatos visiems.

Praėjusio draugijos pikniko komisija Emma Petraitis ir Frank Vaitkus, kurie perskaitė raportą. Buvo padėkota šeimininkėms ir visiems darbininkams, kurie patarnavo visur, kur tik reikėjo, Dovanų aukotojams, prekybininkams ir narėms, spaudai, kuri aprašė, radijo, kurie garsino, geram orkestrui ir visiems svečiams dalyvavusiems. Jie parėmė draugijos gražų darbą. Lietuviškas piknikas gražiai praėjo.

Sekantis draugijos susirinkimas priešmetinis vyks gruodžio 18 dieną 6 val. vak. toj pačioj Vyčių salėj. Įsidėmėti, kad bus viena savaitė pirmiau atkeltas, nes artėja šventės. Būkit visi pasveikinti švenčių proga ir prašomi nariai būtinai dalyvauti susirinkime. Svarbus jis, ir bus vaišės. **Ona Švirmickas**

Inž. St. Jokubauskas, Inžinierių ir architektų sąjungos atstovas ir techniško komiteto vicepirmininkas, kalba simpoziumo pradžioje.

Nuotr. P. Maletos

CHICAGOS ŽINIOS

ŽUVO GAISRE

Du vaikai — Alfred Dorsey, 1 m., ir jo brolis Eric, 3 mėnesiu, žuvo degant namui 548 W. 57th St. Chicagoje. Motina įstengė išgelbėti du vyresnius vaikus, bet liepsnos nebeleido jai išnešti mažųjų.

TEISIAMA UŽ LOTERIJĄ

Penki asmenys Cook apskrity patraukti į teismą už nelegalią loteriją, kuri duplikavo valstybinį loteriją.

MAŽĖJA KAINOS

Chicagos apylinkėse kasdienio vartojimo dalykų kainos spalio mėnesį sumažėjo 0,3 proc. Tai pirmas kainų mažėjimas nuo sausio mėnesio. Visose JAV-se spalio mėnesį kainos pakilo 0.4 proc.

AREŠTUOTA APGAVIKĖ

Chicagos policija areštavo Dorothy Slaughter, 53 m., gyvenančią miesto pietuose, kai ji bandė iškeisti šalpos čekį. Ji buvo pasivadinusi net penkiomis pavardėmis ir buvo išviliojusi daugiau kaip 3000 dol. iš butų ieškotojų.

NUŽUDYTA STUDENTĖ

Joan Wetherall, 30 m., buvusi Southern Illinois univ. studentė, kilusi iš Elmhurst priemiesčio, rasta nužudyta netoli universiteto. Panašiai užsmaugta maždaug toje vietoje rugpiūčio mėnesį buvo rasta ir studentė Susan Shumate.

PAVAIŠINO 2000

Prancūziško restorano, 2585 N. Clark St., Chicagoje, savininkas Ismet Deletiogiu Padėkos dieną pavaišino apie 2000 neturtingųjų, neimdamas atlyginimo.

LAVONAI AUTOMOBILIUOSE

Chicagoje degančiame automobily ketvirtadienį buvo rastas lavonas prie 2821 W. Wilcox St. Žaizdos rodo, kad žmogus buvo nužudytas. Kitas lavonas rastas automobily, pastatytame maisto krautuvės aikštėje, 6319 S. Vernon Ave., Chicagoje.

BRANGS BLUE CROSS

Illinois vadovybė patvirtino planą pakelti 36% mokestį pensininkams, imantiems papildomą Blue Cross Blue Shield apdraudą. Nuo Sausio 1 d. vieton 11.68 dol. reikės mokėti 16.19 dol. mėnesiui.

MAISTAS NETURTINGIEMS

Negrų PUSH organizacija, padedama WBMX-FM radijo stoties, surinko tiek aukų, kad galėjo neturtingoms šeimoms Padėkos dienos proga išdalinti 1000 krepšių maisto.

KALĖJIME UŽ APGAULĘ

Alberta Peebles, 45 m., nuteista dvejus metus kalėti. Ji apgaulingai iš šalpos išėmė 130,000 dol. Ir jos vyras laukią teismo už panašius nusikaltimus.

ATLEIDŽIA 150 ATSARGINIŲ

Chicagos miestas atleidžia 150 atsarginių vairuotojų taupant susisiekimo išlaidas.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Worcesterio, Mass., "Sunday Morning"** magazinas duoda Dolores Couremache ilgą (keturių pusl.) straipsnį, pavadintą "Mūsų lietuviai amerikiečiai". Straipsnyje paminėta visa lietuvių Worcestery įsikūrimo istorija, papročiai, gyvenimo lygis, biznio pastangos, draugystė vieno su kitu ir draugijos, kurios suvaidino didesnį vaidmenį. Straipsnis iliustruotas nuotraukomis šokančių jaunuolių tautinius šokius, bažnyčia, veikėjais R. R. Jakubausku, Lee Carbery, Minikausko šeima, Moliu su žmona, St. ir Ant. Wackell, Julia Mack, Antanas Miner, Edvardas Meilus ir kt. Straipsnis tikrai gražus, priimtinas tiems, kurie mažai težino apie lietuvius ir Lietuvą. Autorė apklausinėjusi daugelį gyvenančių lietuvių ir iš to sudariusi straipsnį, atvaizdavusi visų lietuvių gyvenimą nuo pereito šimtmečio iki dabar. Straipsnis gautas Mrs. Julia Mack dėka.

— **Kompozitorius Bruno Markaitis, SJ,** Santa Monica, Cal., pakviestas pokalbiui ir jo kūrybos demonstravimui į NBC televizijos programą "Odyssey", kuriai vadovauja KNBC-TV savaitgalio žinių programos vedėja Janine Tartaglia. Mūsų kompazitorius šioje programoje pasirodys gruodžio 6 d., sekmadienį, 8 val. ryto 4-me kanale. Šis televizijos kanalas matomas visame Pacifiko pakraštyje nuo Santa Barbaros iki Meksikos sienos ir į kontinento gilumą iki Palm Springs. Šiame plote gyvenų lietuviai turėtų šią programą žiūrėti ir savo reakcijas pareikšti "Odyssey" programos direktorei (producer) Beth Mackenzie, skambindami telefonu 213 — 840-3388. Žinia skleistina ir amerikiečių draugų tarpe, nes iš intelektualaus kompozitoriaus Bruno Markaičio galima tikėtis išgirsti įdomių minčių.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629
Tel. 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštad. 9—12 val.
ir pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, Illinois 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

DENGIAME IR TAISOME VISŲ RŪŠIŲ STOGUS
Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.
Skambinkite —
ARVYDUI KIELAI
Tel.: 434-9655 arba 737-1717

ANATOLIJUS KAIRYS
PO DAMOKLO KARDU II DALIS
Naujas romanas, išleido LIETUVIŲ ŠAULIŲ SĄ-GA TREMTYJE, I-sios dalies tęsinys, išleistos 1978, apimąs pirmuosius 3 pokario metus. Viršelį su aplanku piešė dail. P. Aleksa, 303 pusl., kaina su persiuntimu $8.95.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629
Illinois gyventojai dar prideda 40 ct. valstijos mokesčių.